

TVF pritaria krizės įveikimo planui

Premjeras Andrius Kubilius pripažino, kad Vyriausybei gali tekti dar labiau griežtinti antikrizines priemones.

SCANPIX nuotr.

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS)– Vilniuje dirbanti Tarptautinio valiutos fondo (TVF) misija pritaria Lietuvos Vyriausybės parengtam krizės įveikimo planui bei bendrovių „Mažeikių nafta“ ir „Lietuvos dujos“ valstybės valdomų akcijų pardavimui.

Tai po susitikimo su TVF misijos vadove Catriona Purfield ir jos vadovaujama misija pranešė Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Kęstutis Glaveckas.

„TVF pritarė antikriziniam planui, tačiau pabrėžė, kad gali neuž-

tekti tų priemonių ir biudžetą gali tekti peržiūrėti anksčiau nei kitų metų viduryje. Mūsų nuomonės sutapo, kad rizika yra labai didelė ir galimybių, kad finansų rinkos, o kartu ir ekonomika, atsigaus, yra nedaug, todėl reikės ieškoti skolinimosi šaltinių tiek užsienyje, tiek valstybės viduje, leidžiant valstybės vertybinius popierius, taupymo ląštus, naudojant Privatizavimo fondo lėšas”, – sakė K. Glaveckas. Jo teigimu, tarptautinėse rinkose Lietuva galėtų skolintis Japonijoje, Kinijoje.

„Mažeikių naftos” akcijų pardavimas įrašytas Vyriausybės programoje ir krizės įveikimo plane, tuo tarpu „Lietuvos dujų” beveik 18 proc. valstybės valdomo akcijų paketo ten nėra. „Aš iškėliau tą klausimą ir TVF pritarė”, – teigė K. Glaveckas.

Nukelta į 6 psl.

Skandžios netektys

Vilnius, gruodžio 15 d. (ELTA) – Eidama 55-uosius metus JAV mirė buvusi prezidento Valdo Adamkaus patarėja, buvusi švietimo ir mokslo viceministrė Vaiva Vėbraitė.

Biologės išsilavinimą turėjusi V. Vėbraitė dar studijuodama dirbo Bostono lituanistinėje mokykloje, dėstė Lietuvos istoriją, vėliau dirbo lietuvių kalbos vertėja JAV valstybės departamente. Lietuvoje prasidėjus tautinio atgimimo sąjūdžiui, Connecticut valstijoje įsteigė „Atgimimo” lituanistinę mokyklą, buvo „Vėtros” tautinių šokių ansamblio mokytoja ir režisierė. 1990 m. kartu su kolege įsteigė bendriją „Amerikos mokytojų pagalba Lietuvos mokyklai” (APPLE) ir buvo jos generalinė direktorė. 1998–2000 m. dirbo Lietuvos švietimo ir mokslo viceministre. Grįžusi į JAV aktyviai veikė Amerikos Lietuvių Bendruomenėje, buvo jos tarybos nare, dirbo prezidiume.

Sekmadienio vakarą užgeso ir 28 metus Vasario 16-osios gimnazijai vadovavusio Andriaus Šmito gyvybė. Jis neatsigavo po patirto insulto.

A. Šmitas 1967 m. baigė Vasario 16-osios gimnaziją. Bonoje studijavo Rytų Europos istoriją ir teologiją. Ilgą laiką buvo Pabaltijiečių krikščionių studentų organizacijos tarybos ir valdybos narys. Baigęs studijas dirbo vokiečių mokyklose, 1981 m. buvo pakviestas dirbti Vasario 16-osios gimnazijos direktoriaus pavaduotoju, po metų tapo mokyklos direktoriumi.

Prezidentas Valdas Adamkus pareiškė nuoširdžią užuojautą šių iškilų žmonių šeimoms ir artimiesiems.

Paskirti nauji apskričių vadovai

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) – Vyriausybė atleido 10 ligšiolinių apskričių viršininkų ir į 8 vietas paskyrė naujus vadovus. Premjeras Andrius Kubilius sakė, kad į tuščias likusias Alytaus ir Klaipėdos apskričių vadovų kėdes nauji viršininkai turėtų būti paskirti kitą savaitę.

Vilniaus apskriliai vadovaus Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) deleguojamas Jonas Vasiliauskas, kuris iki šiol buvo tos pačios apskrities viršininko administracijos Socialinių reikalų, švietimo ir kultūros departamento direk-

torius. Kauno apskrities vadove paskirta Liberalų sąjūdžio atstovė Ona Balžekienė. Ji yra buvusi sporto aprangos bendrovės „Audimas” generalinė direktorė.

TS-LKD atstovai taip pat vadovaus Šiaulių, Panevėžio, Utenos, Marijampolės ir Telšių apskričių viršininkų administracijoms.

Šiauliuose šias pareigas eis Rimundas Domarkas (iki šiol Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktorius), Panevėžyje – šio miesto mero Vito Matuzo buvęs patarėjas Viktoras Trofimovas, Utenoje – buvęs

bendrovės „Utenos šilumos tinklai” direktoriaus pavaduotoju ekonomikai Egidijus Puodžiukas, Marijampolėje – Birutė Kažemėkaitė, dirbusi Kalvarijos ligoninės vyr. gydytoja, Telšiuose – Telšių muzikos mokyklos smuiko specialybės mokytoja, Telšių rajono savivaldybės tarybos narė Alfreda Tamoševičienė. Tauragės apskrities viršininko administracijai vadovaus Liberalų ir centro sąjungos deleguota Irena Ričkuvienė, kuri šias pareigas ėjo ir iki šiol. Alytaus ir Klaipėdos apskričių viršininkų pareigos atiteko Tautos prisikėlimo partijai (TPP).

Palydėta Kalėdų vilkstinė

Kalėdų vilkstinę išlydėjo A. Adamkienė ir prezidentas V. Adamkus.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, gruodžio 15 d. (ELTA) – Kad šios Kalėdos, nepaisant visų sunkumų, būtų šiltos ir džiaugsmingos, linkėjo tradicinę Kalėdų vilkstinę į kelionę palydėdamas prezidentas Valdas Adamkus.

Pirmadienio vidudienį nuo Prezidentūros rūmų devintoji „Coca-Cola” Kalėdų vilkstinė palydėta Vyriausybės ir Seimo rūmų link. Prie

valstybės įstaigų surinktos dovanėlės – sporto inventorių – nugabentos Alytaus rajono Butrimonių vidurinės mokyklos auklėtiniams.

Šiais metais norėta suteikti ką nors itin svarbaus ir turinčio išliekamąją vertę. Todėl pasirinkta viena A. Adamkienės fondo remiamų kaimo mokyklų, kurios moksleiviai neturi sąlygų sportuoti.

Šiame numeryje:

- Sveikata. 4 esminiai vyrų ir moterų skirtumai (p. 2)
- R. Vilkaitis: Sunkmetis neleis kultūrai nutolti nuo esmės (p. 3, 8)
- Gruodžio 28 d. nutils Philadelphia lietuvių šauklis (p. 4–5)
- Telkiniuose. Montreal pristatyta Kalėdinė plokštelė. Daina aš gyvenu (p. 5)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Pinklės (11) (p. 9)
- Smagi Kalėdinė mugė Lemonte (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.57 LT

1 EUR — 3.45 LT

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-15-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Gyd. ONA RADZEVIČIENĖ

Keturi esminiai vyrų ir moterų sveikatos skirtumai

Ar žinote, kad moterys ir vyrai skiriasi ne tik savo anatomine sandara, bet ir ligomis? Dar ne taip seniai dauguma stebėjimų buvo atliekami su vyrais, bet pastaruoju metu didelis dėmesys skiriamas ir moterims bei jų sveikatai. Taip buvo nustatyti keturi dideli skirtumai tarp lemia sąlygoja sveikatos būklę ir ją lydintias ligas.

Smegenys

Vienas esminis skirtumas yra smegenyse. Gera naujiena yra ta, kad moterys gyvena penkeriais metais ilgiau nei vyrai. Bloga naujiena, kad ilgaamžiškumas padidina Alzheimerio ir demencijos pavojų. Tarp ligonių, sergančių Alzheimerio liga, dauguma yra moterų, ir mirtingumas nuo šios ligos yra du kartus didesnis tarp moterų. Nėra tiksliai nustatyta, kas sukelia Alzheimerio ligą, bet yra keletas būdų, kaip sustiprinti smegenų veiklą.

Vienas iš jų yra smegenų ir kūno mankšta. Yra įrodyta, kad fizinis ir psichinis aktyvumas gali sustiprinti atmintį ir sulėtinti senėjimo procesus smegenyse. Labai svarbu vyresniame amžiuje lavinti atmintį, mokytis naujų dalykų, spręsti kryžiažodžius, mokytis naujų kalbų. Didelę reikšmę turi teisinga ir suderinta mityba. Pagrindinis maistas stiprinti smegenis yra žuvis ir jose randamos omega-3 riebalinės rūgštys. Patartina valgyti žuvų patiekalus 2 kartus per savaitę arba naudoti žuvų taukų papildus. Studijos įrodė, kad padidintas omega-3 riebalinių rūgščių kiekis

sustiprina smegenis, dėl to sumažėja depresija, pagerėja psichinė sveikata. Kai kurie tyrimai net nustatė, kad omega-3 riebalinės rūgštys gali sumažinti agresyvumą ir nuotaikų kaitą. Patariama valgyti lašišą, silkę, upėtakį, sardines, mackerel, tuną. Reikia atsiminti, kad Albacore tunas gali turėti gyvsidabrio priemaišų, todėl reikia būti atsargesniems, ruošiant patiekalus vaikams. Smulkios žuvis, kurios gyvena trumpiau, sukaupia sunkiųjų metalų, tarp jų ir gyvsidabrio, mažiau nei stambios ir ilgiau gyvenančios žuvis.

Svarbu išmokyti valdyti savo nuotaiką. Nerimas, pyktis, jaudinimasis ir depresija silpnina smegenų veiklą, blogina atmintį. Jei jaučiatės prislėgti, stenkitės pakalbėti, pabendrauti su draugais, pakeisti aplinką, pajudėti. Jei ir tai nepadeda, kreipkitės į gydytoją.

Plaučiai

Moterys įpratusios nerimauti dėl dažnai pasitaikančio krūtų vėžio, bet statistika rodo, kad kasmet 70,000 moterų miršta nuo plaučių vėžio (nuo krūties vėžio miršta 40,000). Net ir nerūkančios moterys gali susirgti plaučių vėžiu. Rūkančioms moterims plaučių vėžio rizika daug didesnė, be to, joms gresia lėtiniai bronchitai. Siūlome keletą būdų, kaip apsaugoti plaučius:

– Jei rūkote, pasitarkite su gydytoju, kad padėtų jums mesti rūkyti. Įvairūs pleistrai, gumos ir kitos naujos medicininės priemonės palengvins tai padaryti ir sumažins jūsų

priklausomybę nuo nikotino.

– Jei gyvenate su asmeniu, kuris rūko, paprašykite jo nerūkyti patalpoje, kurioje jūs esate. Patarkite jam ar jai mesti rūkyti.

– Patikrinkite savo namus dėl galimo radono spinduliavimo. Mokslininkų duomenimis, nerūkančių asmenų plaučių vėžys dažniausiai pasitaiko dėl kenksmingo radono poveikio.

Širdis

Širdies ligos yra viena dažniausių mirties priežasčių tarp moterų. Sumažinti širdies ligų skaičių nėra lengva, bet galima kontroliuoti svarbiausius rizikos veiksnius – aukštą kraujo spaudimą, rūkymą, didelį cholesterolio kiekį, neaktyvumą ir nutukimą.

Vienas iš svarbiausių veiksnių būti sveikiems yra judėjimas. 30 min. aerobikos ar kitokių fizinių pratimų kiekvieną dieną gali padėti išlaikyti jūsų širdį sveiką, taip pat palaikyti normalų kūno svorį bei sumažinti kraujo spaudimą. Naudinga yra vaikščioti, važinėti dviračiu, plaukioti, naudoti bėgimo takelį, taip pat lankyti šokius. Italų mokslininkai įrodė, kad panašų poveikį kaip fiziniai pratimai turi atsipalaidavimas. Klausantis klasikinės muzikos 30 min. per dieną galima sumažinti širdies ligų pavojų. Tokį pat poveikį turi ir meditacija.

Nevartokite gyvulinės kilmės riebalų, juos pakeiskite alyvų aliejumi. Naudinga valgyti riešutus, sėklas, avokadus, žuvį bei jūros gėrybes. Nevartokite riebaluose virtų produktų. Naudinga vartoti neriebius pieno produktus.

Mažinkite druskos kiekį, nes ji sulaiko organizme skysčius ir padidina kraujo spaudimą. Patartina nevartoti druskos daugiau kaip 2,300 mg per dieną (vienas kervirtadalis arbatinio šaukštelio druskos atitinka 600 mg). Reikia atsiminti, kad druskos mes gauname vartodami perdirbtą maistą ir pagamintus maisto produktus.

Kaulų sistema

Mes dėmesį atkreipiame į kaulus tik tada, kai kažkas blogo jiems nutinka. Studijos nustatė, kad turėdami sveikus kaulus ne tik apsisaugome nuo lūžių, bet ir nuo kenksmingo sunkiųjų metalų poveikio. Toksiniai metalai, pvz., švinas, kaupiasi kauluose visą mūsų gyvenimą. Sensant kaulų masė mažėja ir toksiniai metalai gali patekti į kraują. Kaulų masės sumažėjimas ypač būdingas moterims menopauzės metu. Naujais tyrimais įrodyta, kad švino patekimas į kraujo sistemą gali daryti įtaką aukštam kraujo spaudimui moterims, sulaukusioms 50 metų amžiaus.

Gera naujiena, kad mes įsisaviname naujus būdus, kaip kuo ilgiau išlaikyti sveikus kaulus ir normalią kaulų masę. Praeityje didelis dėmesys buvo skiriamas kalciumi, o nepakankamas – vitaminui D. Kalcis labai svarbus paauglystėje, kai formuojasi skeletas. Suaugusiems labai

svarbu vitaminas D, padedantis išlaikyti kaulus sveikus. Pastaruoju metu praleidžiamė vis mažiau laiko lauke, naudojame apsaugos nuo saulės priemones ir vitamino D trūkumas tampa epidemija. Vidutiniškai vitamino D poreikis suaugusiems yra 1,000 TV per parą, tai yra, daugiau, nei mes galime gauti su maistu ir su įprastais polivitaminais. Vitamino D kiekį kraujyje galime nustatyti laboratorijoje, esant nepakankamam jo kiekiui, patartina naudoti papildus. Nebijokite praleisti 20 min. saulėje – tik apsaugokite veidą ir rankas apsauginiu kremu.

Kaip nekeista, kalcio preparatai gali turėti švino priemaišų, nes kalcio papildų šaltiniai yra karvių kaulai ir kiautinės (seashells) jūros gėrybės. Taip pat reikia būti atsargiems su dulkėmis ir dažais, ypač namuose, pastatytuose prieš 1978 m., taip pat atsargiai naudoti vandenį, tekantį senais vamzdžiais, nes vanduo gali turėti švino priemaišų.

Nepamirškite labai svarbių dalykų gyvenime – kasdieninių fizinių pratimų, kurie padeda sustiprinti kaulus, ypač po menopauzės. Tai vaikščiojimas, irklavimas, plaukiojimas, lipimas į kalnus, svorių kilnojimas.

Tad sportuokime ir būkime sveikos!

Paruošta pagal „Chicago Tribune“ žurnalą „Parade“.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS
1-866-438-7400

Konfidencialumas
užtikrinamas

Skambinkite nemokamai
kiekvieną ketvirtadienį,
nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

R. VILKAITIS: SUNKMETIS NELEIS KULTŪRAI NUTOLTI NUO ESMĖS

Naujasis kultūros ministras **Remigijus Vilkaitis** žada nemažai pokyčių kultūros srityje, tačiau juos komentuoti esą dar anksti. Laikotarpis – sunkmetis materialiniu požiūriu – tinkamas, jo nuomone, svarbiems, esminiams pokyčiams, mat „sunkmečiu (...) suaktyvėja visa veikla”. Jis pabrėžia, kad sotumas menui ir kultūrai „suteikia blizgesį, bet nesuteikia gilumos, tolsta nuo pačios esmės, tikrumo”. (...)

– Kaip vertinate dabartinę Lietuvos kultūros padėtį? Ką teigiama ir neigiama išvelgiate?

– Man atrodo, kultūra yra viskas – ir ekonomika, ir finansai, ir pramonė, ir poilsis... Absoliučiai viskas. Ir aplinką, kurioje egzistuojame, galėčiau įvertinti kaip kultūrą. Reikėtų turėti tašką, lygmenį, kuriuo galėtume mūsų erdvę lyginti su kita, sakysim, esančia kažkur kitur (geografinė prasme) Kinijoje ar Afrikoje. Man regis, dabar kažkokia neapsisprendimo stadija. Paklydę tarp ideologijų, turintys net feodalizmo suvokimo liekanų savo pasąmonėje, elgesyje, bendravime, burdamiesi į pusiau feodalinį junginius. Kartų yra ir modernios visuomenės bruožų. (...)

– Per kokį laiką tokia padėtis galėtų keistis?

– Laikotarpis, ko gero, yra palankus. Materialiniu požiūriu yra sunkmetis. Mes dar jo nejaučiame, kai kas, aišku, jau pajuto, bet pajuosime visi, tai – neišvengiama. Nemačiau nieko bloga, kad apie tai garsiai, kartais per griežtai, per daug bauginančiai kalbama. Geriau jau taip, negu apsimesti, kad nieko nevyksta, kad viskas gerai. Laikotarpis pokyčiams tinkamas. Kai kalbame apie kultūrą, galėčiau padaryti išvadą, kad sunkmečiu ir vyksta pagrindiniai nauji procesai: suaktyvėja viskas, visa veikla. (...)

Sotumas menui ir kultūrai suteikia blizgesį, orumą, bet nesuteikia gilumos, tolsta nuo pačios esmės, emocinio aštrumo, nuo tikrumo. Tai toks, sakyčiau, įvaldytas apdailos menas.

– O kaip galėtų keistis padėtis?

– Man atrodo, tai nulemta – net ir nelabai norėdami keistis, priviolome. Esame pastatyti prieš faktą. Tad sugrįžkime prie to, nuo ko ir pradėjome – kad kultūra yra viskas. (...)

Tie pokyčiai jau vyksta. Kol kas nenoriu nieko konkretinti. Tai, be jokios abejonės, turi įtaką kiekvienam, net mažiausiam, projektui, net kiekvieno žmogaus vaidmeniui – ar jis šoka balete, ar dainuoja operoje – jis kitaip visomis savo ląstelėmis eidamas į spektaklį šią aplinką jaučia. Jis nėra saugus, nėra ramus. Buitinė prasme tai nėra gerai – tai yra stresinė situacija. Bet kai kalbame apie menininkus, ta padėtis yra ypač dėkinga – ši karta greičiau „sudegs”, bet tikiu, kad padarys gerokai daugiau, negu sėdėdami ramiai, turėdami visas garantijas. (...)

– Kokie bus pirmieji Jūsų žingsniai: kokiose srityse galvojate iš pradžių imtis kokių nors veiksmų? Kokius pačius pirmuosius darbus esate suplanavę?

– Mes jau pradėjome – iki mūsų

(leidžiu sau sakyti „mūsų”) komandos sumanymų kol kas horizontai dar toli: užmaišyta tešla, tad tenka daryti tai, kas galbūt buvo suplanuota prieš trejus, ketverius metus, pernai. Turi būti valstybėje tęstinumas, taip pat ir kultūros srityje – tuos projektus reikia vykdyti, o sąlygos visiškai pasikeitė. Ir net projektų atrinkimo srityje būtų visiškai kita tendencija. O dabar yra, kaip yra, ir tenka žaisti svetimame lauke ir dar svetimomis figūromis – prieš savo nusistatymus. Tenka kažką aukoti, kad nenutruktų, kad vyktų.

– Kokioje konkrečioje srityje pirmiausiai imsitės ką nors keisti?

– Vis tiek visų pirma tai yra „Vilniaus – Europos kultūros sostinės 2009” programa. Tai privalo įvykti ir įvyks, tik tikrai įvyks ne visai taip, kaip buvo – na, leisiu sau pasakyti, – kaip buvo suplanuota, nors būtent planavimo aš ir pasigendau. Paskui Tūkstantmečio programa (Lietuvos tūkstantmečio programa – lrt.lt). Ji jau vyksta, galima sakyti, jau yra skolų. Bet visa tai turi vykti, privalo. Ir Dainų šventė, ir Žalgirio mūšio 600-ųjų metinių minėjimas. Daug renginių, nuo kurių niekur nepabėgsi. O programoje mes įtraukėme ir įvykdysim regionų gaivinimą – bandysime inicijuoti procesus: ten, kur visiškai sugriuvo, kursime, kur ruse na vietinės bendruomenės. Kad žmonės būtų kumštyje, ne po vieną.

– Iš tiesų Lietuvoje kultūriniai įvykiai, investicijos į kultūros infrastruktūrą telkiasi, rodos, išimtinai didžiuosiuose Lietuvos miestuose – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje. Mažesniuose miesteliuose esančių kultūros centrų veikla vis rečiau pastebima, apčiuopiama. Ar galvojate keisti padėtį?

– Nemanau, kad ten nieko nevyksta. Net ne miestai, o pačių mažiausių bendruomenių žmonės norėtų, kad bent jau dabar, neturėdami kažkokių išteklių, jaustų, kad yra ne vieni, yra reikalingi. Kad jie matomi. Tuo labiau, kad yra pavyzdžių, rodančių, kad žmonės stengiasi. Man tai atrodo šiuo metu net svarbesnis dalykas, negu vykstantys pas mus, apšviestame Vilniuje, reprezentaciniai renginiai. Man regis, ten turime pasėti kažkokį grūdą, kad išaugtų daigelis arba palaistyti tą daigėlį, nes dėl regionų, tų kaimelių, jų bendruomenių Lietuva dar išsilaikiusi ir stovi. Ten išliko daug svarbių dalykų tuo metu, kai Vilniuje ir kituose didmiesčiuose buvo viskas sužlugdyta, sutrinta, sunaikinta. Ir paskui iš ten vėl atėjo... O dabar padėtis pavojinga, nes aukojamos pirminės kaimiškos subkultūros. Tokią padėtį galima palyginti tik su okupacija: išvažiuoja tik patys energingiausi, darbščiausi. Kažkoks kriminalinis gaivalas ten taisykles savo diktuoja. Žodžiu, ne vien Kultūros ministerijos pajėgoms visa tai padaryti, bet jaučiu supratimą iš kitų ministrų ir jungsimės, važiuosime, žiūrėsime. (...)

– Kultūra Lietuvoje nebuvo prioritetinga sritis. Ką ketinate padaryti, kad tai bet kiek keistųsi?

– (...) Taip, kultūra paskutinėje vietoje, turint omenyje institucinę kultūrą: Kultūros ministerija yra pati mažiausia ministerija. **Nukelta į 8 psl.**

Prezidentas Girniaus ir VSD priešpriešos nesureikšmina

BRONIUS NAINYS

Negi vėl atsistojo VSD pusėje? Taip pat, kaip susikompromitavusio KGB atsarginio Arvydo Pociaus atveju? Piliečių santalkos viešu raštu paklaustas, ką jis žino apie Valstybės saugumo departamento (VSD) veiklą žurnalistų atžvilgiu ir paprašytas atsakyti, ar saugumas slaptai seka žurnalistus, ir jeigu taip, tai kokiomis teisėmis tai daro, Prezidentas visą šį reikalą suko į šoną. „Iškeltos problemos, lyg ir kažkas kažką seka. Mano atsakymas į tai yra toks: jeigu yra faktai, jie be jokių delsimų turi būti perduoti prokuratūrai ir prokuratūra turi imtis atitinkamų veiksmų. Dabar sakė – nepasakė, gandas buvo – nebuvo, kalbėjomės – nesikalbėjome. Taip negalima spręsti valstybinės svarbos klausimų”, – apie padėtį žurnalistams kalbėjo Valdas Adamkus.

Kažkas kažką seka? Ne, gerbiamas Prezidente, ne kažkas kažką, bet Valstybės saugomo departamentas Lietuvos žurnalistus. Docentas Kęstutis Girnius tai įrodė, o pats VSD direktorius Povilas Malakauskas savo asmeniškais veiksmais patvirtino. Aiškus ir tikslas: blogus žurnalistus atskirti nuo gerų ir blogiems uždaryti burnas. O kol tai bus padaryta, pats Malakauskas laksto į Seimą, į Vyriausybę, prašo Prezidentą skubiai kviesiti vyriausiųjų valstybės vadovų pasitarimą ir nurodinėja jiems, su kuriais žurnalistais bendrauti, kurių vengti. Tačiau svarbiausia – ką VSD vadovui, šitaip prisidirbus, toliau daryti? Vystosi tikrai rimtas skandalas, nes tie blogieji žurnalistai – ne kokie nors užsienio valstybių užverbuoti šnipai, bet tik Lietuvos valdžią, o Girniaus atveju – Prezidentą ir Konstitucinį Teismą kritikuojantys taurūs lietuviai patriotai, kuriems tokias teises užikrina Lietuvos Konstitucija. O VSD veiksmai – Konstituciją žeidžia.

Vykimas – lyg buvusi pagrindinė priežastis prezidento Rolando Pakso pašalinimui. Kur šio kelio pabaiga? Dar blogiau – kur jo pradžia? Už VSD veiklą atsakingas Prezidentas negerovių nemato. „Valstybės saugumo departamento direktorius Povilas Malakauskas man nėra pateikęs jokios operatyvinės medžiagos apie tai, kad jo tarnyba vykdytų žurnalistų sekimą. Jokios – absoliučiai. Tai yra bendras vertinimas to, ką jūs esate girdėję”, – sakė žurnalistams Adamkus. Būdingas įprastinis jo atsiliepimas į tokius klausimus. Ne pirmas ir ne paskutinis. „Iš to žmogaus nesu gavęs nė cento”, – taip pat užtikrintai teigė Adamkus, žurnalistų klausiamas, ar ne Viktoras Uspaskichas užmokėjo jo rinkimų eigos į prezidentus skolą, kai visi žinojo, kad 400,000 litų tų skolų sumokėjo Uspaskicho įmonių darbininkai, iš 600–800 litų mėnesinių uždarbių Adamkaus skoloms mokėti sugebėdami aukoti nuo 2,000 iki 10,000 litų. Ar ne stebuklingas geranoriškumas? Ir įrodyk, jei gali, kad tai buvo Uspaskicho pinigai, išdalyti septyniadesimčiai tokių „dosnių aukotojų” įmokėti juos į Adamkaus skolų sąskaitą. O ir šiuo atveju klausimas yra ne ar Adamkus ką nors žino apie jam priklausomos valstybės įstaigos vykdomą žurnalistų sekimą, bet ar VSD vadovas jį apie tai tiesiogiai informavo? Jeigu neinformavo, tai tokio sekimo ir nėra, nepaisant, kad visi kiti šaltiniai užtikrintai rodo kitaip. Turite duomenų, eikite į prokuratūrą, tėsėk Adamkus Piliečių santalkai, taip į šį visą reikalą modamas ranka.

Negana to, Prezidento keliu pasuko savo darbą baigiantis premjeras Gediminas Kirkilas ir naujas Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas už šio klausimo paviešinimą Girnių pasmerkdami, o buvęs Konstitucinio Teismo pirmininkas patarė Girniui kreiptis į medicinos žinovus. Dėl jo neva psichinių sutrikimų. Kas demokratinėje valstybėje tokių nesąmonių galėtų tikėtis? Už iškeltą ypač jautrų klausimą, paviešinant Lietuvos saugumo pareigūnų bandymą tramdyti žurnalistą ir, beje, ne eilinį, bet aukščiausios pakopos intelektualą, už valdžios kritiką net jam kažkuo grasinant, užuot ieškoję atsakymo trys vyriausios valstybės vadovai – Prezidentas, Seimo pirmininkas ir net Konstitucinio Teismo pirmininkas, kaip alkani vilkai, iš visų pusių pradėjo jį pulti. Ir jeigu tik galėtų, be gėdos, kaip okupacijos laikotarpiu KGB, KT buvęs pirmininkas Girnių, ko gero, guldytų į psichiatrinę suluošinimui ar net visiškam susidorojimui. Turbūt neužmiršome: Rusijos valdžią kritikuojanti Ana Politkovskaja – dar labai nesenas tokio susidorojimo pavyzdys. Trys šūviai į galvą laiptinėje prie jos buto durų. Taigi, po tokio Lietuvos keturių vyriausiųjų išsišokimo, kas toliau? Prezidento Adamkaus numojimas ranka, ir tiek?

Turbūt ne. VSD direktorius Malakauskas visgi neramus. Kažin, ar jo įtaigauto skubos keliu sausuko pasitarimo metu prezidentūroje svarstyti tik energetikos klausimai, susiję su Bruselyje įvyksiančia konferencija. Keistai nuaidėjo ir Prezidento atsakymas žurnalistams apie nesenai jo bute Turniškėse įvykusį privatų pasitarimą, kuriame dalyvavo VSD vadovas Malakauskas ir jį ypač stipriai kritikuojantis filosofas Leonidas Donskis, kad „ten buvo mano draugai”. Vargu ar draugams susibėgus svarstomi tokie klausimai kaip valdžios kritikos riba demokratinėje valstybėje? Beje, stipriausia Donskio kritika Malakausko adresu pasirodė po šio pasitarimo. Žinoma, ir Donskis, ir Malakauskas gali būti Adamkaus draugai, tačiau vargu ar jie gali būti draugai tarp savęs. Ypač po VSD pastangų nutildyti dažnokai Prezidentą kritikuojantį Girnių, kai vienas Prezidento draugas kitą tokį pat draugą liepia skubiai pašalinti iš tarnybos. Kai tokį politinį paveiksluką pamatai, kyla ir toks klausimėlis: ar Prezidento šis Girniaus – VSD priešpriešos nureikšminimas nėra tik savitramdė vaidyba? Nes čia vystosi jau labai rimti dalykai, ypač prisidėjus dar ir neliečiamybę Seime praradusio Uspaskicho bylai. O šis pilietis tikrai daug žino ir daug gali pasakyti. Net per daug, net ir paties Prezidento adresu. Tačiau šiuo metu Adamkui reikia visgi ne ranka moti, bet skubiai pakviesti Seimo VSGK visą Girniaus ir VSD susikirtimą išsamiai ištirti.

Balsas.lt

PHILADELPHIA, PA

Gruodžio 28 d. nutilis lietuvių šaukllys

Nutraukiamos „Bendruomenės balso” laidos

ALGIMANTAS S. GEČYS

Daugiau kaip 50 metų radijo bangomis Philadelphia lietuvius informavusi „Bendruomenės balso” programa š. m. gruodžio 28 d. perduos paskutiniąją laidą. Su nemažu skausmu radijo programos klausytojai ir bendradarbiai pasitinka šią žinią. Atsisveikinama su daugelį metų kartą per savaitę mūsų patriotizmą stiprinusiu, tautines pareigas priminusi, džiugias ir liūdnas žinias teikusi bičiuliu. Nuo 1953 m. sausio 3 d. su melodija „Lietuviais esame mes gimę” klausytojus sveikinusi programa JAV LB Philadelphia apylinkės žinioje veikė 55-rius metus. Surengtos 2,745 programinės laidos. Per tą laiką iš LB apylinkės išdo už transliacijas radijo stotims išmokėta pusė milijono dolerių viršijanti suma.

Trumputis istorijos

Bendruomeninei minčiai skleisti anksti buvo suprasta radijo komunikacijos reikšmė. Nors LB organizavimo laikotarpiu Philadelphia veikė kelios radijo programos, iškilo kultūrinės-patriotinės-bendruomeninės minties radijo programos reikalas. Tam daugiausia rūpesčio parodė to meto Philadelphia LB apylinkės valdybos kultūrinės komisijos pirmininkas kun. Stasys Raila. Būta tai energingo žmogaus, į JAV atvykusio pasisvečiuoti ir dėl kilusio karo negalėjusio grįžti į Lietuvą. Pasigedo jis radijo programos kalba, mintimis ir muzika daugiau pritaikytos po II pasaulinio karo atklydusiems lietuviams.

Steigiant radijo programą, kun. Railai rūpinantis, susidurta su lėšų problema. JAV besikuriantys karo pabėgėliai dar nebuvo pajėgūs radijo programos stipriau finansiskai paremti. Tuo tarpu vietos lietuviai verslininkai buvo užsiangažavę remti senosios išeivijos atstovo Antano Dziuko vadamą programą. Kun. Railos prikalbintas, talkon LB atėjo „Liberty Savings & Loan Association” (vadinamo „lietuvišku banku”) prezidentas, ankstyvosios emigracijos lietuvis Charles Cheleden. Jo duota reklama įgalino pirmuosius veiklos žingsnius žengiančiai LB apylinkei pradėti radijo transliacijas, nuperkant A. Dziko radijuje 10 minučių „bendruomeninei minčiai skleisti”. 1953 m. sausio 3-ioji tapo istorinė – pradėtos transliacijos per A. Dziko programą. Tačiau į 10 minučių nepajėgta išsitemti. Po trijų mėnesių su amerikiečių radijo stotimi WDAS LB vadovai pasirašė sutartį pusvalandžio programai ir 1953 m. balandžio 11 d. Philadelphia miesto, Pietinės New Jersey ir Delaware valstijos apylinkėse gyvenančius tautiečius eteriu pasiekė Lietuvių Chartos mintis atspindinti programa. Taip gimė „Bendruomenės balsas” („BB”), pirmoji LB žinioje veikianti programa. 1961 m. pabaigoje „BB” laida apėmė jau vienos valandos per savaitę transliacijas iš radijo stoties WTEL. 1998 metais su sutrumpinta pusvalandžio programa pereita į dabartinę radijo stotį WNWR, kur išbūta lygiai dešimtmetį.

Dalis Philadelphia „Bendruomenės balso” bendradarbių 2007 metais su LR ambasadoriumi Washington, DC Audriumi Brūzga. Pirmoje eilėje iš k.: Dalia Jakienė, Julija Dantienė (vadovė), amb. A. Brūzga, Teresė Gečienė, Gediminas Dragūnas (BB išdininkas), Aldona Page; antroje eilėje: Vidmantas Rukšys, Raimonda Rukšienė, Jurgita Balykaitė, Ilona Babinskienė, Irina Brusokienė; trečioje eilėje: Rasa Avellino, Andra Kline, Jurgita Šakalytė, Rasa Kapočienė, Saulius Garalevičius. Trūksta tuometinių bendradarbių Rimos Jonaitienės, Romos Krušinskienės ir Aniloros Mašalaitienės.

„BB” pirmūnai ir vėlesni darbuotojai

Pirmąją „BB” redakcinę kolektyvą sudarė prof. dr. Jonas Puzinas, prof. dr. Antanas Salys, dr. Kostas Ostrauskas, Adolfas Gaigalas, Vytautas Volertas ir Balys Raugas. 1956 m. pavašarį iš „BB” atsakingo redaktoriaus B. Raugo pareigas perėmė A. Gaigalas, kuris išdirbo septynerius metus. Jį 1963 m. pakeitė Henrikas Savickas, naštą vilkęs net 23 metus. 1988 m. LB valdybos pakviesta koordinatorės titulu vadovavimą perėmė Julija Dantienė, šias pareigasėjusi 22 metus.

Š. m. liepą J. Dantienei pasitraukus į užtarnautą poilsį, laikinosios koordinatorės pareigose darbuojasi Teresė Gečienė. Vykdančią LB apylinkės valdybos nutarimą, gruodžio 28 d. jai teks vesti paskutinę „BB” laidą.

Ši apžvalginį straipsnį rašančiam programų redaktoriumi teko dirbti A. Gaigalo vadovaujamame kolektyve. Tada dar buvau studentu ir uždavinys paruošti laidą buvo tikrai nelengvas. J. Kapočiaus „Lietuvių Enciklopedijos” leidimas dar buvo tik įpusėjęs, tad nemažą dalį laiko tekdavo praleisti ieškant patikimų žinių šaltinių. Apie kompiuterius tada dar nesvajota. Vėliau atėjusiems redaktoriams internete esantys tinklalapiai žymiai sutrumpino programos paruošimo laiką. A. Gaigalas reikalavo, kad kiekvienai programai būtų pakoreguotas verslo reklamų tekstas. Atmintyje išliko viena reklama, kurią teko sukurti su programos paruošime tada talkinusia Darija Čepulyte-Dragūniene. Tada jos klausiau: „Panele

Darija, kuriame banke Jūsų tėveliai Jums kraitį krauna?” Darija atsakė: „Algimantai, savaime aišku, kad lietuvių banke – ‘Liberty Savings & Loan’.” Reklamas gambiai kūrė Juozas Gaila: (...) Girdisi sparčiai jojančio arklio kanopų garsas. Didysis kunigaikštis Kęstutis, ant žirgo pasisodinęs Birutę, joja į Pietinėje Philadelphia miesto dalyje esančią Petro Puodžiūno maisto parduotuvę pirkti „pasaulyje skaniausių lietuviškų dešrų”. Tada už šią reklamą J. Gaila „tautinės drausmės sargų” buvo apkaltintas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio orumo įžeidimu. Šiais laikais būtų sakoma, kad J. Gaila kunigaikštį Kęstutį prilygino „pilvažmogui”.

Be jau išvardytų asmenų, redaktoriais ir pranešėjais „BB” yra darbuavęsi daugiau nei 60 asmenų. Užskleidžiant „BB” laidų uždangą juos paminėsi: Juozas ir Birutė Gailai, prof. dr. Antanas Klimas, Dalia Jakienė, Virginija Karaliūtė Majauskienė, Jonas Skladaitis, Kazys Kazlauskas, Antanas Šileika, Elena Šaulytė, Vytautas Muraška, Snieguolė Jurskytė, Diana ir Juozas Drumstai, Regina ir Algis Dantai, Juozas Janulaitis, Rima ir Gabrielius Mironai, Bronius Krokys, Anilora ir Putinas Mašalaičiai, Leonora Kaulinytė Balten, Marija Kaulinytė Majauskienė, Eimutis Radžius, Jūratė Krokutė ir Rimantas Stirbiai, Virgus ir Kristina Volertai, Rasa Krokutė, Roma Krušinskienė, Kazys ir Violeta Razgaičiai, Raimonda ir Vidmantas Rukšiai, Jūratė Pauliukonytė Gentlesk, Aldona Page, Raimonė ir Paulius Dainorai, Audronė Gaigalaitė, Aušra Gaigalaitė Tautkienė. Lietuvai atgavus nepriklausomybę į „BB” kolektyvą sėkmingai įsijun-

gė jauni atvykėliai iš Lietuvos: dr. Gintaras Labutis, Inga Valaitytė, Andra Stučinskaitė Kline, Dalia Kaičiūskienė, Ilona Babinskienė, Jurga Šakalytė Hamm, Rasa Tauskonytė Avellino, Rasa Kapočienė, Irina Brusokienė, Saulius Garalevičius, Jurgita Balykaitė ir Rima Jonaitienė. Atsiprašau, jei ką nors pamiršau. Blogos valios neturėta.

Rėmėjai, finansai ir baigiamosios pastabos

Metams bėgant „BB” kolektyvo nariai keitėsi. Darbavosi pirmosios emigracijos atžalos, pokario atvykėliai, „trečiosios bangos” jaunimas. Vieni atėjo, kiti išėjo, dar kiti pailsėję į „BB” gretas sugrįžo. Kolektyve besidarbuojančių skaičius svyravo nuo keturių iki 15. Redaktorių amžius – nuo 25 iki 80 metų. Laidos buvo vedamos pagal iš anksto vieneriems metams sudarytą kalendorių. Programų metu buvo perduodamos kultūrinės, švietimo, politinės ir su labdara Lietuvai susijusios žinios. Laidų vedėjams ir pranešėjams niekad nebuvo mokama, nors kai kuriems tekdavo keliauti tolimus atstumus. Iš pirmojo „BB” redakcinio kolektyvo narių tarp gyvųjų tebeturime dr. K. Ostrauską ir Vyt. Volertą, rašytojus, savąją kūrybą įėjusius į lietuvių literatūros istoriją.

1989 metais „BB” buvo apdovanojamas JAV LB Kultūros tarybos ir Lietuvių Fondo premija. Suteiktą 1,000 dol. premiją redakcinis kolektyvas vienbalsiai nutarė skirti nepriklausomybę atkuriančios Lietuvos Vilniaus radijui – naujam siūstuvui įsigyti.

Nukelta į 5 psl.

DAINA AŠ GYVENU

Torontas kviečia į IX Lietuvių dainų šventę 2010-aisiais

IX Lietuvių dainų šventės ruošos komitetas kviečia visus į šventę, kuri įvyks 2010 metais Toronte, Kanadoje. Komitetą sudaro: vyriausia menovadovė – Dalia Viskontienė; scenarijaus kūrėja/režisierė – Laimutė Kisielienė; pirmininkai – Rasa ir Paulius Kurai; vicepirmininkė – Rūta Kličienė; išdininkė – Julija Danaitienė; sekretoriatas – Gitana Jūdvytytė ir Aldona Remesat; spaudos atstovė – Dalia Pajarskaitė-Peddle; KLB krašto valdybos atstovė – Rūta Žilinskienė. Dar veikia įvairios darbo komisijos. Pasiruošimo darbai jau prasidėjo ir sparčiai žengia į priekį.

Koncertas vyks 2010 m. liepos 4, Hershey Centre, 55500 Rose Cherry Place, Mississauga. Miestelio vakaronė šeštadienį, liepos 3, Anapilio soduose. Jos programoje muzika, šokiai, užsiėmimai, žaidimai, vaišės visiems šeimos nariams, visokio amžiaus dalyviams.

Viešbučiai arti Pearson oro uosto ir greitkelio išvažiuojant: Marriott Toronto Airport ir Renaissance Toronto Airport Hotel.

IX Lietuvių dainų šventės ruošos komitetas maloniai kviečia jungtis į choras, sekti spaudą, lankyti interneto tinklalapyje www.dainusven-

Nuotraukoje iš kairės: D. Pajarskaitė-Peddle, J. Danaitienė, R. Kurienė, R. Žilinskienė, L. Kisielienė, D. Viskontienė, P. Kuras, R. Kličienė, A. Remesat ir G. Jūdvytytė.

te.org ir gausiai atvykti į Torontą.

Dainų šventėje ketinantys dalyvauti chorai turi užpildyti registracijos anketą, kurią galima rasti tink-

lalapyje. Anketą prašome grąžinti iki 2009 m. sausio 15 d. adresu: IX-toji Lietuvių dainų šventė, 1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1, Ca-

nada. Galima teirautis elektroniniu paštu: dalia.viskontas@sympatico.ca

DŠ ruošos komitetas

MONTREAL, CANADA

Pristatyta kalėdinė plokštelė „Adeste Fideles“

Sekmadienį, lapkričio 30 d., Aušros vartų parapijos salėje įvyko kompaktinės plokštelės „Adeste Fideles“ pristatymas Montrealio visuomenei. Šioje kompaktinėje plokštelėje įrašyta 18 Kalėdinių giesmių ir dainų, atliktų penkiomis kalbomis: lotynų, anglų, lietuvių, prancūzų ir ispanų.

Praeitą pavasarį Montrealio lietuvių choras, diriguojamas Aleksandro Stankevičiaus, išleido plokštelę „Šlama šilko vėjas“ ir su šia plokštele tęsia savo veiklą. Chore dainuoja trijų kartų dainininkai. Vaikučiai dainuoja su savo tėveliais ir seneliais. Abiejose plokštelėse yra dainų, kurias atlieka tik vaikai, moterys, vyrai ar visi kartu.

Šis Kalėdinis koncertas ir plokš-

telės pristatymas pritraukė daugiau nei 150 žmonių. Koncerto metu choras atliko keletą ištraukų iš naujosios plokštelės: „Adeste Fideles“, „O greičiau, greičiau“, „What Child Is This?“, „Good King Wenceslas“, „Kalėdos Lietuvoje“ ir „L'Enfant au Tambour“. Koncertą užbaigė Stankevičiaus kompozicija „Linksmų Kalėdų“. Visos dainos buvo dainuojamos originalo kalba. Publika buvo sužavėta ne tik dainų, bet ir choristų aprangos ir salės papuošimo. Po to galima buvo pasivaikinti turtingu pietų bufetu ir pyragais. Nors tuo metu Montrealyje dar nebuvo sniego ar didelių žiemos šalčių, Kalėdų nuotaikos salėje netrūko.

Visos už naują plokštelę gautos

pajamos bus panaudotos padėti choristams vykti į Lietuvą, kur jie dalyvaus Dainų šventėje. Daugiau nei 40 trijų kartų choristų žada dalyvauti šioje šventėje.

Norintys įsigyti plokštelę gali kreiptis į „Draugo“ administraciją

(el.paštu: skelbimai@draugas.org; tel.: 773-585-9500) arba susisiekti su Andrėja Celtoriute tel.: 514-690-4427 arba el.paštu: celtorius@yahoo.com. Daugiau informacijos rasite ir internete adresu: www.coffragants.com

vb

Chore dainuoja trijų kartų dainininkai. Montrealio lietuvių choras (vad. A. Stankevičius) pristato naują plokštelę.

Nutis lietuvių šauklys...

Atkelta iš 4 psl. Deja, sausio 13 d. sovietų kariuomenei puolant Vilniaus televizijos bokštą naujasis siųstuvus buvo sudaužytas.

„BB“ transliacijos išsilaikė iš kelių nuolatinių verslininkų apmokamų skelbimų, daugelį metų Lietuvių Fondo teiktos dosnios paramos ir klausytojų aukų. Išskirti norėčiau dosnius rėmėjus Joaną Kaulinienę, Bronę Karaškienę su sūnumis ir Veronikos ir Jono Štarkų gausią šeimą. Stambius palikimus (po 5,000 dol.) „BB“ paliko Sofija ir Juozas Kalinauskai ir ilgametis vyr. redaktorius H. Savickas. Finansinę atskaitomybę turėjo ir

iždą daugiau kaip 40 metų tvarkė Gediminas Dragūnas. Reklamas su muzika įkalbėjo ir į kompaktinę plokštelę įrašė dr. Gintarė Gečytė su vyru muziku George Akerley. Algirdas Čepulis buvo ypač paslaugus ilgametis talkininkas, parūpinęs ir įrašęs muziką programoms.

Priežastys, ir kas toliau?

Philadelphia LB apylinkės valdyba, kuriai ko-pirmininkų titulaus vadovauja Virgus Volertas ir Roma Krusinskienė, sprendimą nutraukti „BB“ laidas nepriėmė neapgalvotai. Dau-

giau kaip pusmetį svarstyta „BB“ išlaikymo galimybė. Tokio sprendimo priėmimą nulėmė dvi priežastys: sumažėjusios aukos ir mažėjantis klausytojų skaičius. Pastebėta, kad jaunosios kartos, ypač naujai atvykusių iš Lietuvos, kultūrinė-bendruomeninė programų tematika nedomina. Jaunoji karta žinias apie įvykius Lietuvoje ir vietinius renginius gauna internetu. Sunku įtikti klausytojams ir su transliuojama muzika – vieniems ji „senamadiška“, kitiems per moderni ir per triukšminga.

LB apylinkės valdybai rūpestį kelia klausimas, kaip nutraukus „BB“ laidas su vietinėmis žiniomis pasiekti kompiuteriu nesinaudojančius klausytojus. Ko-pirm. V. Volertas planuoja jiems paštu siuntinėti S. Garalevi-

čiaus ir T. Gečienės rūpesčiu internete platinamus savaitinius renginių pranešimus.

Ilgus metus „BB“ buvo šaukliu Philadelphia lietuviams. Jo paskirtis – priminti lietuvių pareigas ir lietuvių užduotis – tapo ypač svarbi Lietuvai keliantis nepriklausomam gyvenimui. Nėra jokios abejonės, kad „BB“ pradininkų viltys bei norai pilnai pasiteisino. Tačiau viskam ateina pabaiga. Upės dažnai pakeičia nusistovėjusią vagą, tenka keisti visuomeninę veiklą ir joje naudojamas priemonės. Gyvenimo pasiūlyti pasikeitimai nebūtinai laikytini avariniais. Padėka tiems, kurie vienu ar kitu būdu daugiau kaip pusšimtį metų įgali- no „Bendruomenės balso“ laidas Philadelphia apylinkėse.

Negrižti

E. Buiv

Kas jus
Kas jus
Meilė, la
Kas jus
Kas apra
Saulė, ž
Gal paul

Šventės nebus perkeliamos

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) – Šventinės dienos nuo kitų metų nebus perkeliamos.

Su savaitgaliais sutampančių švenčių perkėlimo klausimas Vyriausybės posėdyje tapo viena iš ilgiausiai svarstytų problemų. Besiblaškę ministrai, svarstę išimti padaryti vienintelei šventei – šv. Kalėdoms, kai jos sutampa su savaitgaliais, galų gale apsisprendė, kad nuo 2009 m. jokių išimčių nebus.

„Yra daug svarbesnių ir sudėtingesnių įstatymų projektų, o mes pusę valandos dusinamės dėl švenčių“, – kolegas drausmino finansų ministras

Algirdas Šemeta. Anot jo, Vyriausybės programoje išimčių nenumatyta, o jei ateityje bus apsispręsta kitaip – bus laiko priimti kitokius sprendimus.

Dabar Darbo kodeksas numato, kad jeigu švenčių diena sutampa su šeštadieniu arba sekmadieniu, ji perkeliama į artimiausią darbo dieną. Tvarką, kuomet su savaitgaliu sutampančios šventinės dienos perkeliamos, Seimas nustatė 2005 metais.

Visuomet sekmadienį minimos šventės – šv. Velykos, Motinos ir Tėvo dienos – papildomomis laisvomis dienomis nuo kitų metų nebebus atlyginamos.

Mažiau emigrantų grįžta į gimtinę šventėms

Tarptautinio Vilniaus oro uosto duomenimis, šį lapkritį iš ir į Londoną pervežta maždaug 6 proc. keleivių mažiau.

Delfi.lt nuotr.

Vilnius, gruodžio 15 d. (Delfi.lt) – Stojančios pasaulio ekonomikos poveikį prieš šventes pajuto ir Lietuvos skrydžių bendrovės – šiemet gerokai mažiau emigrantų nori grįžti į gimtinę švęsti šv. Kalėdų. Pernai skrydžių bendrovės „airBaltic“ ir „flyLAL-Lithuanian Airlines“ („flyLAL“) žiemos švenčių metu iš Dublino ir Londono surengė 22 papildomus skrydžius. Šiemet į Dubliną papildomai šešiskart skris tik „flyLAL“, neprireikia ir papildomų reisų į Londoną.

Tuo tarpu Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos pirmininkė Živilė Ilgūnaitė sakė didelių lietuvių kelionių poreikių pasikeitimo šiemet nepastebėjusi.

Maršrutu Vilnius–Londonas–Vilnius švenčių metu abi bendrovės skraidys įprastai – kartą per dieną visą savaitę.

„Mums bent atrodo, kad iš Didžiosios Britanijos tie, kurie sugrįžo, jau sugrįžo ilgam laikui. Airijoje dar šiek tiek liko, tačiau jie savo šaknis yra įleidę ir nenori keliauti tiek, kiek pernai arba užpernai“, – sakė „airBaltic“ atstovybės Lietuvoje vadovas Tadas Vizgirda. Jo teigimu, nors gruodį iš Londono į Vilnių lėktuvai grįžta pilni, skrydžių skaičius, lyginant su pernai, yra sumažėjęs.

Šiuo metu iš Vilniaus į Dubliną 4 kartus per savaitę skrenda vienintelė skrydžių bendrovė „Aer Lingus“. Tuo tarpu „airBaltic“ prieš prasidedant žiemos sezonui nutraukė savo skrydžius į Airijos sostinę.

„Lėktuvai jau beveik užpildyti, parduodami paskutiniai bilietai. Kalbant apibendrinant, skrydžiai į Londoną ir Dubliną šiemet buvo populiarius, tačiau šventiniu laikotarpiu skrydžių poreikis tikrai mažesnis nei praėjusiais metais“, – sakė „flyLAL“ Pardavimų ir klientų aptarnavimo departamento direktorius Liutauras Tarabrinas.

Pernai švenčių metu Dublino ir Londono kryptimis „flyLAL“ papildomai pervežė per 900 keleivių daugiau, lyginant su įprastiniais nuolatinių skrydžių šrautais.

Neoficialiai skaičiuojama, kad Londone dirba iki 100 tūkst. lietuvių, o visoje Didžiojoje Britanijoje gali dirbti gerokai per 200 tūkst.

TVF pritaria krizės įveikimo planui

Atkelta iš 1 psl.

„To reikėtų, kad sudarytume finansinių atsargų ‘pagalvę’. Stabilizavimo fonde šiuo metu yra 1,03 mlrd. litų, dar apie 300 mln. litų – Privatizavimo fonde – to nepakanka šalies stabilumui užtikrinti. Dabar labai geras laikas parduoti 10 proc. ‘Mažeikių naftos’ akcijų“, – teigė parlamentaras.

Vyriausybės posėdyje nuspręsta likusias 9,98 proc. „Mažeikių naftos“ akcijas parduoti Lenkijos akcinei bendrovei „PKN Orlen“. Valstybė už parduotas akcijas turi gauti apie 285 mln. JAV dolerių. Lietuvos Respublikai nuosavybės teise priklauso 70,750, 000 paprastų vardinių AB „Mažeikių nafta“ akcijų. Likusias akcijas valdo „PKN Orlen“.

Tuo tarpu 17,7 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų paketą ankstesnė Gedimino Kirkilo Vyriausybė planavo per-

duoti kaip turtinį įnašą į Gamtinių dujų terminalo įstatinį kapitalą – šioje įmonėje valstybė valdo 80 proc., o Bronislovo Lubio susivienijimas „Achemos grupė“ – 20 proc. „Lietuvos dujų“ didžiausi akcininkai yra Rusijos dujų susivienijimas „Gazprom“ ir Vokietijos „E.ON Ruhrgas“.

Premjeras Andrius Kubilius pripažino, kad Vyriausybei gali tekti dar labiau griežtinti antikrizines priemones, dar labiau taupyti ir ieškoti, iš kur į biudžetą gauti papildomų pajamų. Vyriausybė planuoja 2009 m. biudžeto deficitą iki 1 mlrd. litų. Numatoma, kad BVP kitais metais smuks 4,8 proc.

Premjeras pabrėžė, kad į TVF pagalbos kreiptis neketinama, nors šios dienos pateikiami spėjimai yra kur kas niuresni už tuos, kuriais buvo remiamasi rašant Vyriausybės programą ir krizės įveikimo planą.

Anapilin palydėtas rašytojas Sigitas Geda

Vilnius, gruodžio 15 d. (ELTA) – Pirmadienį Lietuva atsisveikino su viena iškiliausių šalies asmenybių – poetu ir dramaturgu Sigitu Geda. Rašytojas palaidotas Antakalnio kapinėse, Rašytojų kalnelyje, šalia savo žmonos Gražinos ir kitų plunksnos brolių.

Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Sigitas Geda mirė savo namuose praėjusį penktadienį, eidamas 66-uosius metus. Policijos duomenimis, rašytojo mirties priežastis – liga.

Spalio pabaigoje savo talento gerbėjams su prozos ir eseistikos knyga „Vasarė ajero šneka: dienoraščiai ir tyrinėjimai“ rašytojas S. Geda pristatė paskutinį kartą.

Tai buvo trečioji S. Gedos poetinės prozos ir eseistikos knyga, kurioje – autoriaus tekstai, rašyti 2000–2002 m., plėtojamos temos ir linijos, pradėtos ankstesnėse knygose. Tuo pat laiku autorius vertė į lietuvių kalbą ir Koraną, dėl to jo dienoraščiuose atsirado neįprasto mūsų ir Rytų pasaulio išminties gretinimų.

S. Geda gimė 1943 m. Paterų kaime, Lazdijų rajone, mokėsi Šadžiųnų

ir Veisiejų vidurinėse mokyklose. 1961–1966 m. studijavo lituanistiką Vilniaus universitete. Dirbo savaitraščio „Kalba Vilnius“, „Mūsų gamta“ redakcijose, 1988–1991 m. buvo Lietuvos rašytojų sąjungos sekretorius, 1989–1990 m. – tuometinės Aukščiausios Tarybos deputatas. Nuo 1992 m. – savaitraščio „Šiaurės Atėnai“ Literatūros skyriaus redaktorius.

S. Geda parašė apie pusšimtį knygų vaikams ir suaugusiems, straipsnių apie literatūrą, dailę, teatrą. Be poezijos, rašytojas taip pat vertė iš 10 pasaulio kalbų, rašė publicistiką, teatro pjeses ir kino scenarijus, operų libretus. S. Gedos poezijos knyga „Sokratas kalbasi su vėju“ 2001 m. pelnė Rašytojų sąjungos premiją.

Už nuopelnus kultūrai S. Geda apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ir Latvijos Trijų žvaigždžių ordinais. Poetas buvo Baltijos Asamblėjos (1998), Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno (1994), Vyriausybės (1997) premijų laureatas, yra pelnęs literatūrinės Jotvingių (1994), Salomėjos Nėries (1995), Gabrielės Petkevičaitės-Bitės (2000) premijas.

Lietuvos moksleivių žinios – puikios

Vilnius, gruodžio 15 d. (ELTA) – Lietuvos ketvirtų ir aštuntų klasių moksleiviai matematikos ir gamtos mokslų srityje yra vertinami geriau nei vidutiniškai, rodo tarptautinio matematikos ir gamtos mokslų tyrimo (TIMSS), kas 4 metus atliekamo daugelyje pasaulio šalių, rezultatai.

Švietimo ir mokslo ministerijoje (ŠMM) buvo pristatytas 2007 m. atliktas tyrimas. Jame dalyvavo 68 šalys. Visose tyrimo srityse Lietuvos moksleivių gebėjimai buvo įvertinti aukščiau už tarptautinį vidurkį. Pasiekimų rezultatai tyrime vertinami balais. Bendras TIMSS skalės vidurkis – 500 balų.

Lietuvos ketvirtokai pagal gamtos mokslų žinias surinko 514 balų. Žemiau mūsų yra Naujoji Zelandija, kurios ketvirtokai surinko 504 balus, ir Škotija, surinkusi 500 balų. Čia mus gerokai aplenkė kaimynų latvių ketvirtokai, kurie, kaip ir britai, su-

rinko 542 balus ir aplenkė savo bendraamžius iš JAV ir Vokietijos.

Lietuvos ketvirtokai matematikoje surinko 530 balų ir pralenkė amerikiečius, vokiečius, danus. Nors ir nežymiai – 7 balais – atsiliko nuo Latvijos, kiek daugiau – nuo Rusijos, Anglijos.

Mūsų aštuntokai gamtos mokslų srityje surinko 519 balų ir tik vienu atsiliko nuo JAV, dešimčia – nuo Rusijos ir Honkongo, o aplenkė moksleivius iš tokių šalių kaip Australija, Švedija.

Lietuvos aštuntokų matematikos žinios įvertintos 506 balais. Mažiausia taškų persvara mus aplenkė JAV ir Rusija, o nuo mūsų atsiliko Čekija ir Slovėnija. Pirmaujantys beveik visose tyrimo srityse yra moksleiviai iš Honkongo, Singapūro, Japonijos. Lietuva yra geroje grupėje šalių, kur rezultatai yra labai panašūs, – tarp Rusijos ir JAV.

Lietuvos keliuose žūsta daug vaikų

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) – Pagal nelaiminguose atsitikimuose mirstančių vaikų skaičių Lietuva tarp 39 Europos valstybių yra blogiausiųjų dešimtuoke, o pagal avarijose žūstančių vaikų skaičių – beveik pirmauja. Lietuvoje per metus 100 tūkst. gyventojų vidutiniškai tenka 9 avarijose žuvę vaikai.

Pagal Pasaulio sveikatos organizacijos pranešimą, kuriame apžvelgiami 39 Europos valstybių duomenys apie vaikų mirtingumą 2003–2005 m., daugiau nei Lietuvoje vaikų avarijose žūva tik Rusijoje (beveik 11 vaikų 100 tūkst. gyventojų per metus).

Lietuva ir Graikija yra antroje vietoje, toliau rikiuojasi Kroatija, Kazachstanas, Latvija, Ukraina, Portugalija ir Belgija. Dešimtuką užbaigia

Estija. Geriausiai pagal šį rodiklį atrodo Azerbaidžanas (apie 1,5 vaikų mirčių 100 tūkst. gyventojų) ir Gruzija (beveik 2 vaikų mirtys).

Pagal bendrą nelaiminguose atsitikimuose žuvusių vaikų ir jaunuolių iki 19 metų amžiaus statistiką Lietuva yra 8 vietoje tarp tiriamų 39 šalių. Prie tokių nelaimingų atsitikimų be avarių priskiriami skendimai, gaisrai, nusinuodijimai, mirtys iškritus per langą ir kt.

Lietuvoje tokiose nelaimėse per metus vidutiniškai žūva daugiau nei 22 vaikai 100 tūkst. gyventojų. Pagal bendrą vaikų mirčių nelaimėse skaičių pirmauja Rusija, Kazachstanas ir Moldova, mažiausiai žūvančiųjų – Makedonijoje, Nyderlanduose ir Gruzijoje (apie 6 vaikai 100 tūkst. gyventojų).

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV prezidentas Irake sutiktas nesvetingai

Per bendrą G. W. Bush (k.) ir Irako premjero Nouri al Maliki spaudos konferenciją žurnalistas M. al Zaidi metė į JAV prezidentą savo batus. **Delfi.lt** nuotr.

Bagdadas, gruodžio 15 d. (AFP/BNS) – Irakas sulaukia vis daugiau raginimų paleisti žurnalistą, kuris sekmadienį sviedė du batus į JAV prezidentą George W. Bush, – nors vyriausybė jo poelgį pavadino gėdingu, daugelis arabų pasaulyje tai vadina tinkama atsisveikinimo dovana Jungtinių Valstijų vadovui.

Žurnalisto Montaser al Zaidi, kuris dirba iš Kairo perduodamoje nepriklausomoje irakiečių televizijoje „al Baghdadia“, kolegos sakė, kad jis „neapkentė Amerikos“ ir ištisus mėnesius rengėsi tokiam išpuoliui prieš žmogų, įsakiusį pradėti karinį įsiveržimą į jo šalį.

„Mesti batus į Bush buvo geriausias atsisveikinimo bučinyš. Jis parodo, kaip irakiečiai ir kiti arabai nenkenčia Bush“, – rašo Jordanijos nepriklausomo laikraščio „al Gahd“ redaktorius Musa Barhoumeh.

Šimtai irakiečių dalyvavo demonstracijose ir protestavo prieš sekmadienį įvykusią G. W. Bush atsisveikinimo viešnagę Irake, kur po 2003 m. įsiveržimo kilo kruvinas sukilimas, vos nevirtęs pilietiniu karu.

Tačiau Irako vyriausybė M. al Zaidi veiksmus vadino gėdingais ir pareikalavo jo darbdavio atsiprašymo. Tuo tarpu darbdavys ragino kuo greičiau paleisti žurnalistą.

Per bendrą G. W. Bush ir Irako premjero Nouri al Maliki spaudos konferenciją M. al Zaidi pašoko, sušuko „Tai atsisveikinimo bučinyš, šunie“ ir metė į JAV prezidentą vieną po kito abu savo batus.

Kur M. al Zaidi šiuo metu laikomas, nežinoma. „Televizija ‘al Baghdadia’ reikalauja, kad Irako valdžia nedelsdama paleistų jos neetatinį korespondentą Montaser al Zaidi – pagal demokratiją ir žodžio laisvę, kurias Amerikos valdžia žadėjo Irako liaudžiai, – sakoma televizijos pareiškime. – Bet kokios priemonės prieš M. al Zaidi bus laikomos diktatoriško režimo veiksmais.“

Buvęs Saddam Hussein advokatas Khalili al Dulaimi sakė, kad sudaro M. al Zaidi gynybos komandą ir kad savo paslaugas nemokamai pasiūlė maždaug 200 advokatų, tarp jų – amerikiečiai. „Tai mažiausia, ką irakietis galėjo padaryti Bush, tironui nusikaltėliui, kuris Irake ir Afganistane nužudė 2 mln. žmonių“, – sakė

Kh. al Dulaimi.

M. al Zaidi kolegos iš „al Baghdadia“ Bagdado biuro sakė, kad jis jau seniai planavo sviesti batus į G. W. Bush, jei tik pasitaikys tokia proga.

„M. al Zaidi neapkentė Amerikos. Jis neapkentė JAV kareivių, neapkentė Bush“, – sakė vienas kolega, kuris nenorėjo, kad būtų skelbiama jo pavardė.

Prisilietimas bato padu arabų kultūroje laikomas didžiausiu įžeidimu. Kai Bagdade 2003 m. balandį buvo nuversta buvusio šalies diktatoriaus Saddam Hussein statula, daugelis susirinkusiųjų batais talžė jo galvą.

Per demonstraciją Bagdado Sadro rajone – radikalių antiamerikiečių pažiūrų dvasininko Moqtad al Sadr buveinėje – protestuotojai metė batus į pro šalį važiuojančias JAV kariškių transporto priemones, o šių šventajame Nedžefo mieste minios šaukė „Šalin Ameriką“.

„Visi JAV kariai, kurie savo batais žemino irakiečius, turėtų būti patraukti atsakomybėn drauge su savo viršininkais, įskaitant Bush“, – sakė Jordanijoje įsikūrusios Irako teisių organizacijos vadovas Ali Qeisi, kuris ragino paleisti M. al Zaidi.

„Paleistas batas už arabų visuomenės nuomonę kalba daugiau nei visi despotai ir marionetės, su kuriais Bush susitinka per savo keliones į Artimuosius Rytus“, – sakė libaniečių kilmės amerikietis Asad Abu Khalil, populiaraus tinklaraščio (angryarab.blogspot.com) rašytojas ir University of California profesorius.

Vienas irakiečių advokatas sakė, kad M. al Zaidi gresia mažiausiai dveji kalėjimo metai, jei jis bus teisiamas dėl viešinčio valstybės vadovo įžeidimo, arba 15 kalėjimo metų, jei jis bus apkaltintas bandymu nužudyti.

Kaire „al Baghdadia“ programų direktorius Muzhira al Khafaji kolegą M. al Zaidi vadino „išdidžiu arabu ir plėčių pažiūrų žmogumi“, kuris šiai televizijai dirbo trejus metus.

„Baiminamės dėl jo saugumo“, – sakė M. al Khafaji ir pridūrė, kad anksčiau amerikiečiai du kartus buvo suėmę M. al Zaidi. M. al Khafaji taip pat išreiškė nuogastavimą, kad bus suimta ir daugiau šios televizijos korespondentų Irake, kurių iš viso yra 200.

EUROPA

ATĖNAI

Riausių policija pirmadienį apstatė Atėnų policijos būstinę dešimtimis autobusų, o daugiau nei 1,000 jaunuolių kėlė sumaištį mieste, jau dešimtąją dieną protestuodami dėl vieno paauglio nužudymo, pranešė naujienų agentūros AFP korespondentas. Kituose Graikijos regionuose demonstracijos dėl Alexis Grigoriopoulou žūties šio mėnesio pradžioje jau aprimo, tačiau Atėnuose susirinkusi minia šaukė priešiškus šūkius, o pavieniai asmenys mėgino derėtis su policijos vadais.

CCHINVALIS

Rusijos kariai pranešė, kad išstūmė Gruzijos specialios paskirties padalinį iš Pietų Osetijos Perevio kaimo, kur jis buvo įvestas gruodžio 12 d. pažeidžiant pasiektus susitarimus. Rusų kariškis sakė, kad per gerai suplanuotą Rusijos karinių pajėgų operaciją didesnis už Gruzijos VRM specialios paskirties padalinį Rusijos karinis junginys lengvai per valandą išstūmė Gruzijos pajėgas už Pietų Osetijos ribų ir atkūrė anksčiau ten buvusią padėtį.

DUBLINAS

Per apiplėšimą, kuris pirmadienį buvo surengtas viename į pietus nuo Dublino esančiame viešbutyje, į Arijos Europos reikalų ministrą Dick Roche buvo nukreiptas ginklas, tačiau vėliau pareigūnas paleistas nenukentėjęs, pranešė policija. „Užpuolikai paspruko su nenurodyta pinigų suma“, – sakoma policijos pranešime.

RYGA

Latvijos prezidentas Valdis Zatlers mano, jog esant dabartinei ekonomikos padėčiai šalyje būtinas politinis stabilumas, netiesiogiai nurodymas, kad nėra pagrindo kalboms apie vyriausybės keitimą.

BERLYNAS

Vokietijos užsienio žvalgybos tarnyba (BND) kelerius metus naudojo-

si įtariamą šnipinėjimu Estijos gynybos ministerijos saugumui skyriaus viršininku Herman Simm kaip savo patikėtiniu, pranešė savaitraštis „Esti Ekspres“, remdamasis žurnalu „Der Spiegel“. Laikraštis pažymi, kad iki šiol neaišku, ar perdavinėjo H. Simm vokiečiams melagingas žinias rusų nurodymu, ar paprasčiausiai norėjo padvigubinti savo pajamas. „Der Spiegel“ duomenimis, H. Simm bendradarbiavimas su BND agentais buvo nutrauktas 2004 m.

RUSIJA

MASKVA

Maskva tikisi, kad Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryba (ST) priims naują rezoliuciją dėl padėties Artimuosiuose Rytuose, pranešė Rusijos nuolatinis atstovas prie JT Vitalij Čiurkin. Jis priminė, kad artėjant ST posėdžiui Artimųjų Rytų klausimu, kuriame dalyvaus URM vadovai, Rusija ir JAV drauge pateikė rezoliucijos dėl padėties šiame regione projektą.

Keletas Rusijos karo laivų šią savaitę atplauks į Kubą, kuri yra JAV priešininkė, Rusijos naujienų agentūros citavo šalies karinio laivyno atstovą. Gruodžio 19 d. didelis kovos laivas prieš povandeniniams laivams naikinti „Admiral Čabanenko“ ir aprūpinimo laivai „Ivan Bubnov“ bei „SB-406“ įplauks į Havanos uostą. Pasak I. Dygalo, Rusijos jūrininkų apsilankymas Kuboje truks iki gruodžio 23 dienos.

JAV

WASHINGTON, DC

Išrinktasis JAV prezidentas Barack Obama netrukus turi galutinai apsispręsti dėl svarbiausių žvalgybos struktūrų savo būsimoje administracijoje vadovų kandidatūrų, remdamasi JAV žurnalu rašo naujienų svetainė NEWSru. Kaip praneša „Newsweek“, pagrindinis kandidatas į Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) direktoriaus pareigas būsimajame B. Obama administracijoje yra dabartinis šios agentūros direktoriaus pirmasis pavaduotojas Stephen Kappes.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervažimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

XXXIV eilinis sekmadienis

Balsas dykumoje(II)

BR. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Buvo atėjęs Dievo siųstas žmogus, vardu Jonas. Jis atėjo kaip liudytojas, kad paliudytų šviesą ir kad visi per jį įtikėtų. Jis pats nebuvo šviesa, bet turėjo liudyti apie šviesą. Toks buvo Jono liudijimas, kai žydai iš Jeruzalės atsiuntė pas jį kunigų ir levitų paklausti: „Kas tu esi?“ Jis prisipažino nesigindamas. Jis prisipažino: „Aš nesu Mesijas!“

Jie ir vėl klausė: „Tai kas gi tu? Gal Elijas?“ Jis atsakė: „Ne!“ – „Tai gal tu pranašas?“ Jis atsakė: „Ne!“ Tada jie tęsė: „Tai kas gi tu, kad mes galėtume duoti atsakymą tiems, kurie mus siuntė? Ką sakai apie save?“ Jis tarė: „Aš – tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpačiui kelią!, kaip yra kalbėjęs pranašas Izaijas.“

Atsiųstieji buvo iš fariziejų. Jie dar jį klausinėjo: „Tai kam tu krikštiji, jei nesi nei Mesijas, nei Elijas, nei pranašas?“ Jonas jiems atsakė: „Aš krikštiju vandeniui. O tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate, kuris po manęs ateis, – jam aš nevertas atrišti kurpių dirželio.“

Tai atsitiko Betanijoje, anapus Jordano, kur Jonas krikštijo. (Jn 1, 6-8. 19-28)

Dar kartą Jonas Krikštytojas, „Dievo siųstas žmogus“, „kad paliudytų šviesą“. Šiek tiek keistas žmogus, atsiskyrėlis, kuris, net ir būdamas dykumoje, suburia aplink save žmonių minias. Todėl visai suprantama, kad jo skelbimas apie greitą Nepažįstamojo atėjimą sukelia nerimą to meto religiniams autoritetams. Jie nesitiki, jog Jonas pats atvyks į Jeruzalę ir pasiaiškins kunigų taryboje. Tenka siųsti oficialią delegaciją, kuri išklausytų jo „liudijimą“ atšiau-

rioje Judėjos dykumoje. Užklaustas apie savo tapatybę, Jonas pasivadina „balsu“: „Aš – tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpačiui kelią!“

Šiandien mūsų tai nebestebina. Daugybė balsų sklinda iš aikščių, gatvių, prekybinių centrų, masinės informacijos priemonių. Įvairiausi pranešimai apgaubia mūsų dienas: pasiūlymų ir paraginimų – dažnai prieštaringų – besitęsiantis srautas driekiasi mūsų gyvenimo keliais. Tarp supermarketų triukšmo, automobilių spūsties ir „bumčikų“ šėlsmo rizikuojame užmiršti, kad vienas iš didžiausių mūsų jausmų ir kultūros pokyčių paskutiniuoju laiku liečia būtent klausą.

Skubiuose įvykių pranešimuose, šalia šiltnamio poveikio ir nenormalios klimato kaitos reikėtų pridėti ir kitą aplinkos pasikeitimą, galbūt mažiau darantį įtaką florai ir faunai, tačiau nešantį nenusipėjamas pasekmes žmogaus psichikos stabilumui; tai – klausos užterštumas. Lyginant su ankstesniais amžiais, kur tylą buvo norma, o triukšmas – išimtis, XX a. antroji pusė padarė radikalų posūkį. Išaugo triukšmą išgaunančių instrumentų gamyba. Klausymosi aplinka yra perpildyta. Garso užgožimas – keista tylos imitacija – tapo turtingųjų privilegija. Bet dar blogiau yra tai, kad šis naujas – perpildytas – klausymosi klimatas išvis nėra svetingas Dievo žodžiui.

Žodis yra pažemintas, ištremtas, nugramzdintas riksmų ir triukšmo sūkuriu, įtaigių balsų, sklindančių iš pigių, masiškai štapuojamų „šauklių“. Dienos apžvalga yra pilna šaltų, kovingų, kaltinančių, nesuprantamų, bauginančių žodžių. Žodis su dideliu vargu skinasi kelią, kuria erdvę, vietą, aplinką, audžia nekomercinius, nieko nekainuojančius santykius. O juk iš vieno Žodžio buvome sukurti, iš šio Žodžio gavome tikrąjį išpaudą. Pasaulio istorija prasideda nuo vieno Žodžio: iš „tebūnie“ atsirado šviesa (Pr 1, 3); „Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. Jis pradžioje buvo pas Dievą. Visa per jį atsirado, ir be jo neatsirado nieko, kas tik yra atsiradę“ (Jn 1, 1-3). Užtat Jono balsas šiandien nuskamba keistai ir nesuprantamai: „Taisykite Viešpačiui kelią!“ Tai lyg perspėjimas, kad labiausiai lankomi keliai neturi pagrindinio ir svarbiausio susitikimo.

Būti dideliame triukšme „kitu“ balsu nėra lengva. Balsas, kuris turi drąsos pasakyti apie tam tikrą kelią „nepraktiškumą“, yra sunkiai suprantamas. Tačiau nėra svarbu, kad šis balsas nuskambės abejingumo, priešiško, pajuokos aplinkoje.

Nukelta į 11 psl.

R. VILKAITIS...

Atkelta iš 3 psl. Jos biudžetas irgi mažiausias. Bet baras tikrai platus. Ir, sakyčiau, net kultūra, tie veiksmai, jie vis tiek vyksta net nedarant jokių judesių, net neremiant jų kažkokiomis lėšomis, parama. Būtent – vyksta. O tik pradėk „kišti“ pinigus ir kažkaip sustoja viskas. Ir jeigu grįžtume prie prieš tai buvusio klausimo, man atrodo, kad kultūra daroma sau, dėl savęs. Va tai yra kultūra. O jei aš iš to noriu prasigylėti ar praturtėti – tai jau nebe kultūra. (...) Jeigu kalbėtume apie rezultatus, pas mus kultūra tikrai ne paskutinėje vietoje. Turime iškilių žmonių. Ir toli gražu ne visos Europos sostinės gali prilygti mūsų mažam Vilniui. O su regionine kultūra labai atsilieka. Bazėmis, infrastruktūra, lėšomis, požiūriu, dėmesiu – viskuo. (...) Darbų tikrai daug. Nemanau, kad kažką iš esmės vieno ar kito ministro buvimas gali pakeisti per kadenciją. Tiesiog reikia dorai, sąžiningai dirbti. Pagal jėgas, pagal išgales. Ką galėsime, padarysime.

– Ar sutinkate, kad kultūros problemos turėtų būti sprendžiamos sistemingai, o ne iškilus didesnėms problemoms (pvz., krizėms) ar atėjus svarbiems įvykiams (pvz., Vilniui tapus Europos kultūros sostine ar minint Lietuvos tūkstantmetį)?

– Visiškai pritariu. Suprantat, juk buvo ir Lietuvoje, bet mes, deja, neturėjome to laikotarpio, kai dvaruose, pasiturinčiuose namuose kūrėsi naminiai orkestrėliai, kurie rinkdavosi groti vakarais. Tą patį mes dabar matome Olandijoje paprastų miestelių salonėlyje – jie sau pasidaro: susirenka, muzikuoja, kažką skaito, vaidina. Mes neperėjome į žemesnį socialinį sluoksnį – Lietuvoje viskas ir nutrūko pasiturinčių dvarų lygiu, o pas juos, kadangi buvo nepriklausomybė, persisunkė ta kultūra per sluoksnius. Ji jau nėra sezoninė – ji yra iš poreikio: kaip oras, valgis. Tai, manau, daug priklauso ir nuo pačių žmonių. Šalia krepšinio ar alaus mėgėjų klubų turėtume ir tai daryti. Dėl to bendruomenių centrai yra labai reikalingi – juose gali susieiti bobutės megzti vakarais ar vyrai anekdotus pasakoti, bet kad būtų kartu. (...) Tikrai nematau visų problemų tik Kultūros ministerijos veiklos lauke. Tik mes tiek į skaičiukus viską suvedėme, kad kartais jaučiuosi kaip į buhalteriją pakliuvęs. Visai ne tie dalykai, bet šiuo metu tik tiek kol kas. Štai biudžetą svarstome – prošvaisčių nematome, kaip suvesti galus su galais. Laikotarpis dabar nelengvas, bet ir nenuobodus tikrai. (...)

– Ar numatote, kokių konkrečių pasiūlymų paminėtų programų projektų įgyvendinimui?

– Man atrodo, kad visus renginius, kurie vyksta tais metais, reikia sujungti ir padaryti didelę nacionalinę programą. Nematau jokios prasmės išvežti pinigus iš Lietuvos sunkmečiu ir mokėti užsienio kolektyvams, kai yra nuostabūs žmonės Lietuvoje.

Aš tikrai neatskirčiau šių projektų, stengčiausi sujungti į vieną, turintį bendrą ideologiją, tęstinumą: su pradžia, su pabaiga. Tai būtų vientisas dalykas. Šiuo metu bendro scenarijaus nėra. Ir tai, mano manymu, didžiausia klaida. (...)

– Jūs to pasigendate dabartinėje padėtyje?

– Taip. Ir čia jokių argumentų nematau. Tai vyksta vieną kartą per tūkstantį metų vyksta ir sutampa. (...) O išskaidyti labai lengva. Yra

kelios programos, kurios numatytos profesionaliai – jos tikrai liks. Bet tai valstybinių įstaigų projektai. (...) Kalbant apie įvaizdį, nereikia galvoti už kitus, reikia galvoti apie save. Turime puikių pavyzdžių: Prancūzija, Vokietija. (...) Tikrai nepralošime, jeigu žengsime profesionalius žingsnius. Aišku, kultūringai – iš anksto partnerius informuodami, kad matome reikalą keisti ar stabdyti. (...) Žinoma, dabar padėtis yra visiškai pribrendusi – reikia daryti sprendimus. Žaisti tame lauke, kuriame mūsų figūrų jau pastatytos. Mes dar neatėjome prie lentos, o mūsų figūros jau stovi. Ir matome padėtį. Iki Naujųjų taip ir padarysim sprendimus.

– Vis daugiau lietuvių kūrėjų emigruoja ir pasirenka kūrybos, savęs realizavimo vietą užsienio šalyje, ne Lietuvą. Ar bandysite kaip nors keisti situaciją?

– Matot, kūrėjai, ypač tie, kurie išvažiuoja ir užsienyje daug pasiekia, vis tiek yra ypatinga žmonių kategorija. Deja, mene geriausi rezultatai ateina per didelį skaudėjimą. Čia nieko nepakeis joks ministras. Iš tikro tai turbūt yra Dievo paskirtas tam žmogui kelias. Ir jis juo eina. Ar aš galiu jį laikyti? „Būk čia, nevažiuok...“ O jei nuvažiavęs jis turės 10–100 kartų didesnę auditoriją nei Lietuvoje? Jei jį išgirs, kartu ir Lietuvą. Šia prasme Lietuva dažnai laimi tarpautinėje vietoje erdvėje. (...) Tad šio reiškinio negali nei stabdyti, nei skatinti, nes mūsų Lietuva tikrai yra labai mažytė, ir kas vyksta vien pas mus, pasaulyje labai mažai pastebima. (...) Pasaulis kada nors neišvengiamai turės tapti visuma – visos tautos, visi žemynai. Arba jo nebebus išvis. Bet apjungimas per jėgą ar ginklus veda į visišką susinaikinimą. Tad menininkai pasąmoningai eina [pasaulio – lrt.lt] apjungimo kryptimi. Jie dažnai patys to nesuvokia ir yra nepatenkinti, išgyvena buitinius ir dvasinius sunkumus. Čia nepaskaičiuosi nei pinigėliais, nei PVM, nei mokesčiais. Jie eina ta kryptimi. Ne vien menininkai, bet menininkai ypač.

– 2007–2008 metus palydėjo teatrų krizė, kino kūrėjai pradėjo garsiai kalbėti apie kino srityje įsisenėjusias problemas (sunkiai steigiamas Kino centras, kino gamybos nepakankamas finansavimas ir pan.). Kokių priemonių imsitės, kad problemos šiose srityse ne gilėtų, o būtų veiksmingai sprendžiamos?

– Kiek žinau, problemos (kino srityje – lrt.lt) tęsiasi ne vienerius metus ir priklauso tik nuo požiūrio: ar duoti daug kam po trupinį, kurį gavę jie vis tiek nieko nepadarys nieko, (...) ar duoti vienam dviem normalią dalį, kad įvyktų koks nors projektas. Reikia truputį, matyt, keisti įstatymų bazę. (...)

– Tad kokią matote Lietuvos kultūros ateitį?

– Gyvą, krutančią, atvirą. Manau, kad vis dėlto reikia Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje aktoriams (na, muzikantams tai ne, ko gero) studijuoti vieną papildomą profesiją. Tai propaguojama Amerikoje. Kad jie turėtų galimybę pasirinkti – kas vairuotojas, kas fotografas. Vien dėl duonos kąsnio. Kas pasirenka šį kelią, niekada nebus saugus. Jokioje valstybėje. (...) Reikia visiems kažkaip sunkmetį „pratempti“.

Pokalbis sutrumpintas.

Kalbino ir parengė
Monika Kutkaitytė
LRT.lt

Dievo siųstas žmogus, vardu Jonas. Jis atėjo kaip liudytojas, kad paliudytų šviesą ir kad visi per jį įtikėtų.

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 11

Susitarė važiuoti Kaunan į koncertą Sobore, bet tą dieną jį iškviatė į Vilnių, grįžo truputį pavėlavęs ir galvotrūkčiais nulėkė pas Vincentą. Jau bėgdamas manė ją pasiruošusią, belaukiančią, besišypsančią, tiesiančią jam ranką, girdėjo jos balsą: „Mama, mes išeinam!“ Kai jis, degdamas nekantrumu, paspaudė skambutį, duris atidarė jos motina, sijoną pasikaišiusi, su skuduru rankose, greta kibiro su nešvari vandeniu, kažko išsigandusi, lyg būtų užklupta nuskaltimo vietoje, o gal tik jam taip pasirodė. „Vincenta jūsų nesulaukė, – pasakė nužvelgusi jį nuo kojų iki galvos, dairydamosi į nebaigtas plauti grindis, it laukdama, kada šis išsinešdins ir netrukdyš jai švarintis, – gal viena nuėjo.“ Augustinui lyg kas būtų širdį prispjovęs, jis tryptčiojo vietoje, marindamas vis skaudžiau smelkiantį jausmą, nenorėdamas patikėti, žvilgčiojo į apvalų laikrodžio ciferblatą, dirščiojo motinai pro petį, lyg už jos būtų pasislėpusi ji, Vincenta. „O štai ir aš!“ – šūktels, ir nuo tos minties jis šyptelėjo ir numykė: „Mes buvom susitarę.“ Tapolienė gūžtelėjo pečiais, ir jis suprato, kad kalba baigta, elkis kaip nori.

Augustinas varė be atodairos ir po dvidešimties minučių buvo Kaune. Bilietus turėjo jis, tad atsistojęs netoli įėjimo stebėjo nenutrūkstama grandine plūstančius žmones. Netikėtai pakėlė galvą ir... o *mamma mia*, negali būti, negi vėl taip bus, kaip su Magdute? Jis krūptelėjo iš netikėtumo, o karštis, prasidėjęs saulės rezginyje, užliejo visą kūną iki pat kojų ir rankų pirštų galiukų. Jis pamatė, kaip Vincenta, įsikibusi vyriškiui parankėn, gyvai šnekučiuodami ir kvatodami, artinosi prie Soboro. Tai štai, kodėl ji nesulaukė, štai kodėl motinos akys taip keistai blizgėjo, o jis, kvailėlis, nesuprato. O jeigu ji dabar pažvelgtų į jo kibirkščiujantį vidų, kaip jis kankinasi, kaip drasko širdį pavydas? Jis užlindo už kolonos ir stebėjo spėliodamas eis į koncertą abu ar ne? Jie stovėjo vienas prieš kitą, jis kažką pasakojo, gestikuliuo rankomis, o ji juokėsi arba klausėsi panarinusi galvą. Paskiau ji žvilgtelėjo į laikroduką, ištiesė ranką jam ir jis pabučiavo ją į skruostą. Pavydas jo viduje baubte baubė, o kažkur galvoje, tarpuakyje, pradėjo pulsuoti, atrodė, jog širdis ėmė plakti akyse. Jis viską užgniauzė savyje, kilstelėjo ranką pro žmonių galvas, ji atsakė tuo pačiu, o priartėjusi glustelėjo, jis paėmė ją už parankės ir įėjo į salę. Nei vienas, nei kitas apie šį incidentą neužsiminė, bet jis pasėjo nerimą, įtarimą, daugybę spėliojimų.

Augustinas žiūrėjo kaip saulė spigina į langus, galvojo, kad ir jis kada nors įsikurs savame name, ten šeimininkaus Vincenta, ras belaukiančią jo sugrižtant, jie ilgai kalbės, žiūrės senas nuotraukas, paskiau užgesins šviesą, o gal ir neužgesins.

Septintas skyrius

Laikas bėgo tartum tabūnas arklių minkšta pieva. Tik klestėjo vasara, o dabar jau liepa liko užmaršty. Dienos šokinėjo nuo penktadienio iki pirmadienio, ir Augustinas supra-

to, kad yra rimtai įsimylėjęs, kad Vincenta jau įsitvirtino jo širdies kertelėje. Prisimena, kai paskutinįsyk atsisveikindama Vincenta jį palydėjo. Kiek paėjęs jis atsisuko. Ji mažais žingsneliais tolo: per saulę, per jo mintis ir svajas, per paukščių čiulbesį nusinešdama tą aurą, kurioje jam buvo gera. Nenuorama vėjas išpūtė jos suknelę lyg varpą, kilstelėjo, apnuogindamas kojas, švystelėjo šviesios kelnaitės. Tik blyksnis, tačiau jis sustingo jo akyse, prilipo tinklainėje, užkaltino vaizduotę, ir Augustinas tą minutę matė ją be nieko. Grįždamas namo jis jautė lyg būtų pasiėmęs jos šilumą, jos plaukų kvapą, jos balsą... Augustinas mąstė, jog tikri jausmai padeda užmiršti visus vargus, visas negandas. Tačiau nepatiklumo ir neįtikėjimo riba, nebuvo peržengta, krūtinėje jautė kažkokį nerimą. Viengungio gyvenimas gerokai įgriso, ėmė ilgėtis namų šilumos, jaukumo, ramumo, galų gale jau greitai Kristaus metai sueis, ir jis pagaliau apsisprendė, o žiemai artėjant pasipiršo. Ji ilgai nedvejodama sutiko, motina puolė į ašaras, o tėvas ramino: „Ką tu čia verki kaip per *pagrabą*. Gerai, vaikai, ženykitės“, – ir su tais žodžiais jau traukė iš spintelės butelį. Sutarė, kol bus įruoštas butas, gyvens pas jos tėvus, o vestuves nusprendė kelti per Naujuosius. Vaisės užtruks iki vėlumos, Vincenta ir tėvai įkalbinėjo pasilikti, girdi, gerokai pašalę, keliai slidūs, mažas kas, bet ir šįsyk Augustinas nenakvojo.

Paryčiais dangus plyšo ir į žemę sūkuriuodami ėmė skrieti balti *konfeti*, vienu akimoiu uždengdami miestelį, o po geros valandos užkilo tokia šuns pūga, kad nė akių atmerkkti, nė burnos praverti. Per kelias valandas neatpažįstamai pasikeitė aplinka. Vilkų balsais kaukiantis vėjas, regis, tik ir laukė: kilstelėk galvą, ir apipils deginančiomis speigo kruopelytėmis, kurios lyg piktos užmačios skverbėsi pro menkiausią palto plyšelį, jeigu buvo saulė šiame pasaulyje, tai per tankius debesis nė spindulėlio nesimatė. Sunku buvo suprasti – diena ar naktis. Akys matė ne toliau kaip per porą žingsnių, tačiau ir tai neryškiai, veidus ir ausis tiems, kurie išdrįso kelti koją į lauką, tvilkė aštrus šaltis. Prie kontoros jau spėjo visus takus užpustyti, prie garažų susidarė vėpūtinų kalnai, o žvarbus vėjas be perstojo šiaušė ir šiaušė jų keteras, kai kurias nugaulsdamas lyg milžiniško peilio ašmenis.

Triaukšlių kelių valdybos viršininkas Augustinas Labutis neramiais žingsniais sieksniavo kabinetą, kas minutę žvilgčiojo į laikrodį, nevikriu judesiu braukė retėjančius plaukus, kartėliu miešė pralekiančias minutes, o inžinierius vis nesirodė. Gaišti negalima, kiekviena minutė svarbi, reikia kažką daryti, kartojo kumščiu daužydamas delną. Jis nenustygo savo kailyje, drėgnais pirštais užspaudė vokus, lyg norėdamas įstumti akis į kaukolę, įtemptai kelias minutes svarstė, paskiau pasičiupo popieriaus lapą. „Algi, jei pasirodys greideris, nieko nelaukęs varyk link Kelmučių, ten pas ligonį negali greitukė privažiuoti!“ – pametė inžinieriaus kabinete ant stalo, ir – pro duris.

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

MARGUTIS II

LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Gerbiamieji, ieškau nusipirkti J. Rimšos, V. Vizgirdos, K. Šimonio, P. Puzino, J. Šileikos, A. Galdiko, P. Domšaičio, K. Jonyno, V. Petravičiaus, V. Igno, K. Žoromskio, M. Dobužinskio, K. Skleriaus, V. Kasiulio, A. Žmuidzinavičiaus, J. Pautieniaus, P. Kaupo, M. Šileikio, A. Varno, V. Rato, Čeponio, Tuleikio, Švažo, Gustaičio, Kisarausko, A. Savicko, A. Martinaičio, Ciplijausko, Petrulio, A. Samuolio, J. Mackevičiaus, A. Va-leškos ir daugelio kitų lietuvių dailininkų sukurtų tapybos ir grafikos darbų.

Taip pat norėčiau širdingai padėkoti ir pasveikinti su Šv. Kalėdomis visus, kurie atsiliepė į mano prašymą arba ketina tai padaryti ateityje.

Tel.: 617-459-9952 (USA), el. p.: modeboston@yahoo.com

Adresas: Modestas Rimkus P. O. Box E34, S. Boston, MA 02127, USA

BERLYNAS, VOKIETIJA

Berlyne vyko lietuviška kalėdinė mugė

Berlyne Saksonijos-Anhalto federalinės žemės atstovybėje gruodžio 10 d. vyko lietuviška Kalėdų mugė. Mugėje dalyvavo Lietuvos ir Vokietijos menininkai, amatininkai ir rankdarbių meistrai.

Lankytojai susipažino su lietuviškomis rankdarbių ir amatų tradicijomis, įsigyti originalių Lietuvos gintaro apdirbėjų ir juvelyrų, Lietuvos ūkininkų draugijos ir Vokietijos lietuvių rankdarbių meistrų darbų, skanauti tradicinių lietuviškų patiekalų, žolelių arbatų. Savo kūriniais mugę puošė Berlyno lietuviškosios šeštadieninės mokyklėlės mokiniai.

IŠNUOMOJA

Nebrangiai išnuomojamas
gražus 4 kamb. butas
su baldais. Kedzie ir 66 pl.
Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

Mugėje surinktomis lėšomis paremta šios mokyklėlės veikla.

Ta pačia proga Lietuvos ambasadoje atidaryta dailininkų Jūratės Bučmytės ir Alberto Krajinsko paroda „Užmirštosios Kuršių marios“, pristatanti unikalius Kuršių neOrijos peizažus, žvejų laivus ir tradicines šio krašto vėtrunges.

Visą dieną šurmuliavusi mugė baigėsi lietuvišku kalėdiniu vakaru, kurio svečius pasveikino Lietuvos žemės ūkio ministerijos sekretorius Vytautas Radzevičius ir Saksonijos-Anhalto žemės ūkio ir aplinkos ministerijos valstybės sekretorius Hermann Onko Aeikens, skambėjo tradicinė lietuviška ir vokiška muzika, pristatyti Advento patiekalai.

Kalėdų mugę jau trečius metus organizuoja Lietuvos ambasada Vokietijoje kartu su Lietuvos žemės ūkio ministerija.

www.lietuviams.com

Smagi kalėdinė mugė Lemonte

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Gruodžio mėnesio pirmąją savaitę Pasaulio lietuvių centre (PLC), Lemonte, jau daugelį metų organizuojamos kalėdinės mugės. Kiekvienais metais vis daugiau prekyautojų į jas įsijungia, o ir pati mugė populiarėja.

Šiais metais gražus kalėdinis šurmuly PLC vyko gruodžio 6–7 dienomis. Jei ankstesniais metais prekyautojų stalai salėje stovėdavo tik prie sienos, o viduryje salės būdavo išdėlioti stalai valgantiejiems, tad šįmet jie užpildė visą salę. Koridoriuje, PLC vadovybės nurodymu, buvo pastatyti staltiesėmis dengti stalai, prie kurių lankytojai galėjo atsikvėpti, pasišnekučiuoti ir skaniai užkąsti. Pietumis rūpinosi „Kunigaikščių užėiga“, kurios darbuotojai žiūrėjo, kad nieko netrūktų, rūpestingai rūpinosi maistu. Kavinė „Bravo“ taip pat prekiaavo savo didžiuliais ir skaniais cepelinais. Daug dirbo ir PLC moterys, kurioms vadovauja patyrusi ir energinga pirmininkė Alė Karaliūnienė.

Šeštadienio ryte, dar prieš 9 val. r. į salę pradėjo rinktis pirkėjai. Tai daugiausia tėveliai, atvežę savo atžalas į Maironio lituanistinę mokyklą. Vieni pirkto, o kiti apžiūrėjo grožybes. Pasižiūrėti tikrai buvo ko. Akys mirguliavo nuo gintaro dirbinių, darbščių menininkų rankų sukurtų papuošalų, meno meistrų dirbinių, drožinių, keramikos darbų, kompaktinių plokštelių ir t. t.

Vos įėjus pro salės duris akį traukė pilnos pintinės gražiausių baravykėlių ir musmirių – tai E. Pliaterytės vyr. skaučių būrelio moterų kepti grybai. Iškeptus grybus jos gražino, net į dovanų dėžutes pakavo. Kas norėjo, galėjo ir nepakuotus pirkti, nes grybų derlius šįmet buvo itin geras. Danutė Barienė priraugę kopūstų, prisiverkė tarkuodama kriėnus.

Visi gerai žino Vandos Aleknienės sūrius, visiems pažįstamas jų gardumas! Nuo jos sūrių „gamyboje“ neatsilieka ir Irena Meilienė. Šiam E. Pliaterytės vyr. skaučių būreliui vadovauja Milda Jakštienė. Kalėdinei mugėi jų būrelis kaip niekada įdėjo

daug darbo ir paaukojo daug laiko. Džiugu, kad pirkėjų joms netrūko.

Šalia šio būrelio skautininkė Otilija Kasparaitienė prekiaavo jos pačios sukurtais papuošalais. Jau daugelį metų jos papuošalų galima rasti parduotuvėse, mat ji kuria vienetinius dirbinius.

Toliau gintaro papuošalus pirkėjams siūlė Karolis Avižienis. Kiekvienas papuošalas – tai jo vaizduotės sukurtas meno dirbiny: nuo paprastų auskarų iki prabangių sidabro ir gintaro vėrinii. Nė vienas lankytojas nepraėjo pro šalį nepasigrožėjęs jo darbais, o ar pirkėjų buvo – tik pats K. Avižienis gali pasakyti.

Daugybė įvairiausių knygų prekiaavo Vaida Baranovskienė. Jos parduodamos knygos atkeliauja iš Lietuvos. Platus knygų pasirinkimas – nuo grožinės literatūros iki knygų sveikatos klausimais, vaikiškų knygelių ir žodynų.

Vaikų globos būrelio „Saulutė“ pirmininkė Indrė Tijūnėlienė, kaip ir kiekvienais metais, paruošė standus

Lankytojai negalėjo abejingai praeiti pro organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ siūlomus tortus.

laukė kalėdinės smulkmenos, akį traukė kalėdinės eglutės žaisliukai.

Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ narės kaip visada prikepė

kalūs gintaro bei metalo vėriniai.

O kokia gi mugė be puodų? Gaila, šioje mugėje nesimatė išdegintų molinių puodų, bet buvo siūlomi įmantrūs brangaus metalo puodai bei kitokie virtuviniai indai.

S. Variakojienė reklamavo sukeles ir palaidinukes iš Lietuvoje austo lino ir drobės. Visos labai gražios, elegantiškos ir nebrangios. Tad daug kas jas pirkto.

Sparčiai prekiaavo „Kunigaikščių užėigos“ prekijai. Jie turėjo didelį pasirinkimą fasuotų prekių, knygų, medaus, duonos, kūčiukų (prėskučių), įvairių arbatos rinkinių, saldainių, kompaktinių plokštelių ir t.t. Prie jų prekystalių nuolat būriavosi žmonės.

Šalia jų Angelė Kavak prekiaavo „International Food“ atvežtomis lietuviškomis prekėmis. Jos dukra su padėjėja vos tik spėjo suktis, nes pirkėjai graibstytė graibstė džiovintus grybus, silkes, sviestą. Moterys domėjosi įvairiais iš Lietuvos atvežtais kremais.

Wisconsin medų pardavinėjo K. K. Laukaičiai, o Algis ir Nijolė Talat-Kelpšos šventiniam stalui siūlė namų gamybos midų.

Salės gale skautininkų ir vyr. skaučių draugovė „Sietuva“ suorganizavo didžiulę loteriją. Visi loterijos bilietėliai buvo laimingi. Prie loterijos stalo vis pasikeisdamos sukosi Irena Kirkuvienė, Z. Žiupsnienė, Jėlionienė, A. Kriaučiūnienė ir kitos.

„Amerikos lietuvių“ leidėjas Bronius Abrutis lankytojus supažindino su jų leidžiamu laikraščiu ir lankytojams dalijo naujo laikraščio numerį.

Užkalbintas PLC naujas direktorius-administratorius Artūras Žilys, pasidžiaugė tokiu dideliu renginiu, kuriam jis pirmą kartą vadovavo. Ir viskas buvo puikiai be priekaištų suroša. Jis sakė, kad apie mugę iš anksto buvo paskelbta Lockport ir Lemont miestelių laikraščiuose. Dalyvauti mugėje buvo kviečiami ir kitų tautybių žmonės. Mugėje prekiaavo lenkai, latviai ir amerikiečiai. A. Žilys sakė, kad buvo daugiau norinčių, bet dėl vietos stokos negalėjo visų priimti. Jis sakė, kad kitais metais šioji mugė bus perkelta ir į Jaunimo rūmų salę. Tada tikrai visi sutilps.

Reikia tik pasidžiaugti gražiai pavykusia kalėdine mugė. Visi joje dirbusieji gali dabar lengvai atsikvėpti iki pačių šv. Kalėdų. Linkiu visiems linksmų švenčių.

Mažuosius viliojo gardūs saldumynai.

apie Lietuvoje vargstančius ir jos šelpiamus vaikus. Ji lankytojams teikė informaciją apie jos rūpestingą pagalbą Lietuvoje. Ant stalo pirkėjų

skaniausių tortų, pyragų. Lankytojai nepraeina pro stalus jų neparagavę ir nepasivašinę kavos puoduku. Šiai mugėi ypač gražius tortus iškepė A. Lietuvninkienė. „Napoleono“ tortus, kuriuos labiausiai mėgsta mugės lankytojai, kepė A. Kubilienė, B. Pabedinskienė, A. Kamantienė, Navickienė, N. Nausėdienė, A. Kriaučiūnienė. B. Kronienė iškepė labai skanią „bobą“ ir pardavimui atnešė savo gamybos spanguolių uogienės. Kitos narės organizacijai aukojo įvairiausių kepinių, tad pasirinkimas buvo tikrai didelis. Šios organizacijos moterys prekiaavo ir dovanomis – lino dirbiniais, staltiesėmis, figūrėlėmis, knygėlėmis, vazelėmis ir indais. Už šią Kalėdinę mugę atsakinga buvo organizacijos valdybos narė Rugilė Šlapkauskienė. Ji savo darbą atliko be priekaištų. Visos kitos valdybos ir šios organizacijos narės prisidėjo prie visų darbų, tad prekyba vyko sklandžiai.

Dr. R. Povilaitis prekiaavo savo pagamintais gintaro ir metalo dirbiniais. Jo darbai buvo mieliai perkami, o pasirinkti tikrai buvo iš ko. Šalia jo savąją sukurtų meniškų papuošalų kolekciją buvo išstačiusi menininkė A. Kaminskienė. Tai gražūs ir uni-

„Vaiko vartai į mokslą“ valdybos narės Regina Kučenė (kairėje) ir Rugilė Šlapkauskienė kviečia aplankyti jų standą.

Ramunės Kubiliūtės nuotraukos

Mirė Vasario 16–tosios gimnazijos direktorius Andrius Šmitas

Sekmadienį, gruodžio 14 d., Vokietijoje staiga mirė ilgametis lietuvių Vasario 16-tosios gimnazijos direktorius Andrius Šmitas. Penktadienį vakare, ištikus aneurizmui, jis buvo paguldytas į ligoninę Heidelberge, kurioje mirė.

Andrius Šmitas gimė 1947 m. liepos 8 d. šiaurės Vokietijos, Suderbrup miestelyje. Tėvai, norėdami, kad Andrius ir jo broliai užaugtų lietuviškoje aplinkoje, išsiuntė juos į Vasario 16-tosios gimnaziją, kurią jis baigė 1967 metais. Bonnos universitete 1978 m. baigė istorijos ir teologijos studijas ir išlaikė pedagogo egzaminus.

Studentavimo laikotarpiu aktyviai įsijungė į Lietuvių Bendruomenės ir Pabaltiečių studentų veiklą. Buvo Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos (VLJS) steigėju ir Annaberge, netoli Bonnos, įsikūrusių Pabaltiečių krikščionių studentų namų tarybos ir valdybos nariu. 1979 metais jis pir-

mininkavo IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komitetui, kuris Europoje surengė keletą savičių besitęsusių suvažiavimų, subūręs daugiau nei tūkstantį lietuvių išeivių jaunimo iš įvairių pasaulio kraštų. Taip pat 1979–1981 m. vadovavo Vokietijos Lietuvių Bendruomenei. 1990 metais, Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, gimnazija tapo Lietuvai svarbiu ryšių centru ir Šmitas dažnai vertėjavo Vokietijoje apsilankiusiems Lietuvos vyriausybės nariams. Į Lietuvą jis lydėjo įvairius Vokietijos valdžios atstovus, tarp jų Vokietijos krašto apsaugos ministrą.

Darbą Vasario 16-tosios gimnazijoje pradėjo 1972 m., kai tapo gimnazijos kuratorijos nariu. 1981 metais buvo pakviestas dirbti gimnazijos direktoriaus pavaduotoju, o ateinančiais metais tapo jos direktoriumi. Vadovaudamas gimnazijai dvidešimt septynerius metus, Andrius Šmitas sugebėjo sudaryti sąlygas, kad ji liktų lietuviškumo židiniu Europoje, išgelbėti ją nuo vokiečių valdžios pastangų ją uždaryti ir praplėsti jos veiklą. Jo kadencijos metu lietuvių mokinių skaičius beveik padvigubėjo, o su vokiečiais šiais metais siekė apie du šimtus. Buvo sustiprintas mokslo ir veiklos programos, atstatyta gaisro sunaikinta pilis ir pastatytas naujas bendrabutis. Gimnazija 1999 metais susilaukė Vokietijos valdžios pripažinimo, kuri užtikrino jos tolimesnę ateitį ir stipresnę finansinę paramą.

A.a. Andriaus Šmito laidotuvis įvyks ketvirtadienį, gruodžio 18 d., Huettenfeld miestelyje. Nuliūdę liko: jo žmona Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė, dukros Lina ir Daina, brolis Adolfas, uošvienė Elena Dambriūnienė, svainis Antanas Dambriūnas su šeima, kiti artimieji ir šeimos draugai.

„Draugo“ info

Balsas dykumoje (II)

Atkelta iš 8 psl. Žodis yra pasakomas nepriklausomai nuo to, ar jis bus priimtas. Krikščionis žino, kad šį žodį, net ir nepopuliarų, jis negali pasilikti sau. Ne jam spręsti, ar jo vienišas balsas šioje „dykumoje“ ką nors pakeis. Žmonės gali ir toliau rimtai klausyti tuštybės balsų. Čia yra svarbiau, kad kažkas perspėja, jog kelias, kuris turi būti paruoštas Viešpaties atėjimui, yra kitas.

Yra sakoma: „Kokia būtų nuostabi krikščionybė be krikščionių!“ Tam tikra prasme, tai yra tiesa. Bet be krikščionių liudijimo ji pavirstų filosofija, nebebūtų daugiau religija. Be abejo, ją skelbti kaip doktriną būtų lengviau. Liudyti Evangeliją gyvenimu yra žymiai sunkiau. Gimstančios Bažnyčios krikščionys savo misionierišką skelbimą laikė ne jų grupę turinčia padidinti propaganda, bet vidine būtinybe, išplaukiančia iš jų tikėjimo prigimties: Dievas, į kurį jie tikėjo, yra visų Dievas, vienas, tikrasis Dievas, leidęs save pažinti Izraelio istorijos raidoje ir galiausiai per savo Sūnų.

Skelbti juos skatino ir sykiu juo įpareigojo Dievo visuotinumai ir Dievo atžvilgiu proto visuotinumai. Jų nuomone, tikėjimas priklausė ne nuo kultūrinių įpročių, kurie įvairių

tautų skirtingi, bet nuo tiesos, kuri vienodai galioja visiems. Jonas Krikštytojas skelbia tą, kurio žmonės nepažįstą, nors jis ir yra tarp jų: „Tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate.“ Jis yra tas, kuriuo jie ieško ir apie kurį galiausiai žino, bet kuris yra Nepažįstamasis ir Nepažinasis.

Žmogus savo mąstymo gelmėje kažkaip žino, kad Dievas turi egzistuoti ir kad visų daiktų pradžioje turėtų būti ne iracionalybė, bet kūrybingas Protas, ne aklas atsitiktinumas, bet laisvė. Tačiau vien mąstymas Dievas nėra tikras Dievas. Jei jis kaip nors nepasirodo taip, kad jį suvoktume, jo pasiekti negalime.

Krikščionių skelbimo naujumas tas, kad dabar visiems galima pasakyti: jis pasirodė, pats asmeniškai. Tačiau tai – ne nuogas faktas, bet faktas, kuris yra pats Žodis (gr. „Logos“) – amžinojo Proto buvimas čia ir dabar mūsų kūne: „Žodis tapo kūnu“ (Jn 1, 14). Žinoma, kad tai būtų galima pripažinti, protui visada būtina nusižeminti; norėdamas atsilipti į Dievo nusižeminimą, žmogus turi nusižeminti: „Jam aš nevertas atrišti kurpių dirželio.“

Delfi.lt

Prisimenant Vaivą Vėbraitę: „Pasaulio Lietuvoje aš gimiau ir užaugau, ir ji mano vienintelė ir tikroji tėviškė“

Šeštadienį, 2008-ųjų gruodžio 13 dienos vakarą, JAV mirė Lietuvos prezidento patarėja, buvusi Lietuvos švietimo ir mokslo viceministrė, išeivijos lietuvių visuomenininkė Vaiva Vėbraitė-Gust. Mirė gimtojoje Connecticut valstijoje, būdama 54 metų.

Vaiva Vėbraitė buvo atstovė tos pokario lietuvių išeivijos kartos, kuri augo be fizinio ryšio su Lietuva, bet su jos idėja – tokia stipria, jog ši lėmė jos ir artimųjų gyvenimus. Lietuvos idėja įkvėpė toji išeivijos karta rašė ir leido lietuviškas knygas, periodinę spaudą, kūrė ir išlaikė lietuviškas or-ganizacijas, švietimo ir kultūros centrus, bažnyčias, rengė kultūrinius renginius. Šios idėjos vedami po visą pasaulį išsibarstę Lietuvos žmonės reikalavo savo Tėvynei nepriklausomybės, o ją atkūrus stoji dirbti jos labui.

Velionė šią mintį išsakė 2005-aisiais Čikagoje, XIII Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume skaitytoje paskaitoje apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės raidą: „Pasaulio Lietuva – tai Lietuvos kultūros (plačiausia prasme), besireiškiančios per žmonių (beje, ne vien lietuvių) ir jų bendruomenių užsienyje sąveiką bei kūrybą – pasaulinė erdvė. Pasaulio Lietuvoje aš gimiau ir užaugau, ir ji mano vienintelė ir tikroji tėviškė.“

Vaiva Radasta Vėbraitė gimė 1954 m. rugpjūčio 24 d. Jos tėvas - Lietuvos kariuomenės savanoris Juozas Vėbra, įžymus mokslininkas, chemijos mokslų daktaras, Lietuvos Tyrimų laboratorijos organizatorius. Motina Genovaitė Židonytė-Vėbrienė buvo romanistė ir bibliotekininkė, lyginamosios literatūros daktarė, parašiusi prancūzų kalba monografiją apie poetą Oskarą Milašį.

Vėbraitė baigė Massachusetts Institute of Technology, biologijos mokslų magistro laipsnį įgijo Yale University. Kurį laiką dirbo lietuvių istorijos dėstytoja aukštojoje mokykloje, bet, sukūrusi šeimą su James Gust ir gimus sūnui, nusprendė savo gyvenimą skirti vaikams ir lietuviybės puoselėjimui.

Kartu su vyru užaugino ir į mokslus išleido keturis vaikus – Arą, Liepą, Lokį ir Sirvydą, kuriems ne vien davė lietuviškus vardus, bet ir įskiepijo meilę Lietuvai, išmokė juos lietuvių kalbos, kultūros, istorijos. Šiandien vyriausiasis sūnus Aras Vėbra sukūręs šeimą gyvena Klaipėdoje, duktė Liepa dalyvauja Vilniaus mokslo projektuose.

Studijų metais įsijungusi į išeivijos lietuvių visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą, Vėbraitė Connecticut valstijoje įkūrė sekmadieninę lituanistinę mokyklą „Atgimimas“, buvo jos direktorė ir mokytoja, suorganizavo lietuvių tautinių šokių ansamblį „Vėtra“. Parengė (su Maryte Kunciene) lietuvių kalbos vadovėlį JAV Taikos korpuso savanoriams. 1990-aisiais įsteigė Connecticut lietuvių

ryšių centrą („Lithuanian resource center“) ir jam vadovavo teikdama informaciją regiono žiniasklaidai apie atkuriamą Lietuvos valstybę. Ji taip pat buvo pagrindinė peticijų už Lietuvos pripažinimą vajeus organizatorė: jos iniciatyva buvo surinkta per 160 tūkstančių parašų, kurie buvo įteikti JAV Senato vadovams. Vaiva Vėbraitė aktyviai dalyvavo lietuvių organizacinėje veikloje: buvo JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė, ilgametė šios bendruomenės Tarybos narė, pastaruoju metu – Valdybos atstovė Lietuvoje.

1990 m. pirmojo atkurtos Lietuvos Kultūros ir švietimo ministro Dariaus Kuolio paskatinta Vėbraitė ėmėsi organizuoti Amerikos mokytojų pagalbą Lietuvos mokykloms. Jos ir Jūratės Krokytės-Stirbienės rūpesčiu įsteigta organizacija A.P.P.L.E. (American Professional Partnership for Lithuanian Education – Amerikos mokytojai Lietuvos mokyklai) subūrė JAV lietuvių mokytojus bei dėstytojus ir nelietuvius pedagogus. Pirmieji Lietuvos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kursai įvyko jau 1991-ųjų vasarą. Per pastaruosius 17 metų tūkstančiai Lietuvos mokytojų yra dalyvavę šiuose kursuose, kuriuose Vakarų pedagogai ir mokslininkai dalinosi patirtimi. A.P.P.L.E. iniciatyva laikoma savanoriškumo pavyzdžiu Rytų ir Vidurio Europoje.

Pastaruosius du dešimtmečius Vėbraitė dirbo siekdama, kad Pasaulio Lietuva ir fizinė Lietuva suartėtų, kad Lietuva taptų modernia, sąmoninga, savarankiška, tolerantiška tautine ir politine bendruomene. Ji tai darė jungdamasi į Lietuvos valstybės kūrimo darbus, imdamasi lietuviybės stiprinimo veiklos išeivijoje. Tai ji visų pirma darė savo gyvenimo pavyzdžiu – imdamasi asmeninės atsakomybės, telkdama skirtingus žmones bendram darbui lietuviybės labui.

1997-aisiais Vėbraitė vadovavo Švietimo ir mokslo ministerijos Pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo skyriui. 1998 – 2001 metais ėjo švietimo ir mokslo viceministrės pareigas. Nuo 2004-ųjų dirbo Prezidento Valdo Adamkaus patarėja.

Jai pačiai pageidavus Vėbraitės-Gust palaikai bus pervežti į Lietuvą. Šv. Mišios už velionę bus laikomos Vilniaus šv. Kazimiero bažnyčioje antradienį, gruodžio 16 dieną, 4 valandą po pietų.

Bernardinai.lt

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Tauragės klubo metinis susirinkimas** ir vaisės įvyks gruodžio 18 d. 1 val. p.p. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL. Kviečiame dalyvauti.

♦**Artėjančių švenčių proga** kviečiame Jus ir Jūsų draugus į Kalėdinę mugę, kuri vyks gruodžio 18 d. galerijoje adresu: 3739 Grand Blvd., Brookfield, IL. Pradžią – 5 val. p. p. Čia galėsite įsigyti originalių dovanų sau ir savo artimiesiems, pabendrauti su darbų autoriais ar tiesiog pabūti drauge. Galėsite pasirinkti tapybos, keramikos, veltinio ar juvelyrikos darbų. Norintys prekiauti ar pasiteirauti prašome skambinti tel.: 773-251-2934.

♦**Tradicinės ateitininkų Kūčios** vyks gruodžio 21 d., 1 val. p.p. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Kviečiame atvykti su šeimomis, draugais ar pavieniui. Kūčias švęsime kaip viena šeima. Apeigos prasidės šv. Mišiomis. Po šv. Mišių laukia Kūčių stalas ir programa. Kaina suaugusiems – 20 dol., pensininkams – 15 dol., jaunimui – 10 dol., o vaikams iki 8 metų – nemokai. Registravimasis (iki gruodžio 17 d.) pas Oną Daugirdienę: el. paštu: odaugirdas@hotmail.com. arba tel.: 630-325-3277.

♦**Gruodžio 21 d. 10:30 val. r. šv. Mišios** ir Kalėdinis koncertas Tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 S. Claremont Ave., Chicago). Dalyvauja: mokytojos Jolantos Baniienės fortepijono klasės mokiniai ir vaikų estradinio dainavimo studija „Tu ir aš“ (vadovė Loreta Karsokienė).

♦**Sutikime Naujuosius metus su Lietuvių opera** gruodžio 31 d. Jaunimo centre. 8 val. v. – kokteiliai, 8:30 val. v. – vakarienė („Kunigaikščių užėiga“). Šventinė programa: Liutauras Navickas (operos solistas iš Vilniaus), Genovaitė Bigenytė ir kiti atlikėjai. Šokiams gros „Kaukas“. Kaina – 85 dol. Vietas užsisakyti telefonais: 773-

501-6573 (Elena Ablingytė), 630-257-6481 (Virginija Savrimienė) arba 773-434-7919 (Rimas „Atlantic“).

♦**Gruodžio 31 d. 8 val. v. koncertinė agentūra „Show Centras“** ir „Kunigaikščių užėiga“ kviečia į Pasaulio lietuvių centrą linksmai sutikti Naujuosius metus. Šventinę programą ves Vytautas Šapranauskas, su nauja programa pasirodys „Cigarai“. Svečių patogumui – vaikų priežiūros kambarys (vieno vaiko priežiūra – 25 dol.). Bilietus (125 dol. asmeniui) į Naujametinį vakarą galite įsigyti parduotuvėje „Lietuvėlė“ ir restorane „Kunigaikščių užėiga“. Tel. pasiteiravimui: 708-594-5622; 847-845-3972; 773-788-1362 ir 630-464-5000.

♦**Sutikime Naujuosius metus** draugų būryje gruodžio 31 d. 8 val. v. Lietuvių atletų klube, 70 Havemeyer Street, Brooklyn, NY 11211. Įėjimo kaina – 60 dol. Tel. pasiteiravimui: 917-572-2045.

♦**Vilniaus styginio kvarteto ir pianisto Dainiaus Vaičekonio koncertas** vyks šeštadienį, 2009 m. sausio 24 d., 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

♦**Waukegan-Lake County Lietuvių Bendruomenė** sausio 25 d. 2 val. p. p. kviečia muzikos mylėtojus į Vilniaus styginio kvarteto ir pianisto Dainiaus Vaičekonio koncertą, kuris vyks Libertyville Civic Center patalpose.

♦ **Pranešame**, kad BALFo įstaiga, veikusi 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, nuo š. m. **gruodžio 15 d.** užsidarė. Iškilus kokiems klausimams dėl BALFo, galima kreiptis tel. 727-360-4276, el. paštu: **Budininkas@aol.com** arba tel. **708-233-9747**. BALFo korespondencijos adresas lieka tas pats iki š. m. gruodžio 31 d.

Šventinės apeigos Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Parapijos bažnyčioje, Brighton Park (2745 W. 44th Street, Chicago, IL; tel. 773-523-1402)

Gruodžio 20 d. – Susitaikymo pamaldos **2 val. p. p.**

Gruodžio 24 d. – Kalėdų nakties (Piemenėlių) šv. Mišios **10 val. v.**

Gruodžio 25 d. – Kalėdų ryto šv. Mišios **10 val. r.**

Sausio 1 d. – Naujų metų rytą šv. Mišios **10 val. r.**

Kalėdų naktį automobilius bus galima pastatyti kaimyninės lenkų parapijos aikštelėje (važiuoti du kvartalus į vakarus 44-ąja gatve). Lauksime visų.

„Draugo“ šimtmečio proga rengiamas istorinis leidinys apie dienraščio gyvavimą per visą šimtmetį. Leidinys bus gausiai iliustruotas dienraščio gyvenimo įvykiais. Leidinį galima užsiprenumeruoti iš anksto, atsiunčiant 35 dol. Vėliau leidinys bus brangesnis. Čekį rašyti „Draugas“ ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymėti leidinio prenumeratą ar auką knygai. Visų aukotojų pavardės bus įrašytos knygoje.

Artėja Kalėdos ir Naujieji metai. Geras sumanymas savo draugus, gimines, pažįstamus pasveikinti per „Draugą“. Savo laiškus su sveikinimo tekstu ir 25 dol. čekiu siųskite „Draugo“ administracijai. Mielai išspausdinsime Jūsų sveikinimus mūsų dienraštyje.

Pasitarimas Jaunimo centre

Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas Aldonas Gudaitis, SJ, Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčios rektorius Lionginas Virbalas, SJ ir jėzuitų vyresnysis Čikagoje Antanas Gražulis, SJ sukvietė Jaunimo centro tarybos ir valdybos narius pasitarimui. Buvo aptarti Jaunimo centro einamieji reikalai.

Sėdi iš k.: Viktorija Valavičienė, Moterų klubo pirmininkė Anelė Pocienė, Tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus, provincijolas Aldonas Gudaitis, SJ, Antanas Gražulis, SJ, valdybos pirmininkė Milda Šatienė, rektorius Lionginas Virbalas, SJ.

Stovi iš k.: Jonas Spurgis, Aleksas Lauraitis, Melita Lauraitenė, Antanas Pauzuolis, Rūta Jautokienė, Jurgis Vidžiūnas, Nijolė Kaveckienė, Algis Čepėnas, Antanas Valavičius ir Viktoras Jautokas.

Viktoro Jautoko nuotr.

„Lietuvos Vyčiai“ dalyvavo festivalyje „Žiemos stebuklai“

Čikagos pramogų centre Navy Pier vyksta festivalis „Žiemos stebuklai“. Atvykusieji čia praleisti laiką kaip ir kasmet gali pasigrožėti pagal skirtingų tautų papročius papuoštomis eglutėmis. Šiemet lietuviška eglaitė, kurią tradiciškai savo darbo šiaudinukais papuošė p. M. Kriaučiūnienė, yra padabinta ir Čikagos šeštadieninės mokyklos mokinių spalviniais Lietuvos vardo tūkstantmečio ženklais.

Gruodžio šeštosios vakare žiemos festivalio scenoje smalsiems jauniems žiūrovams ir jų tėveliams šoko „Lietuvos Vyčiai“. Pertraukų tarp šokių metu kolektyvo vadovė Lidija Ringienė žiūrovams papasakojo apie lietuviškas Kūčių ir Kalėdų tradicijas, pademonstravo, kaip senovėje šventinę naktį buvo buriama ateitis. Tokioje šiltoje atmosferoje margai Navy Pier auditorijai buvo pristatyta lietuviškos kultūros dalelė.

Malonu pažymėti, kad „Lietuvos Vyčių“ koncertas sudomino įvairiausių tautybių ir rasių vaikus – būrys arčiausiai scenos įsitaisiusių vaikų lyg pakerėti stebėjo šokėjus, daugelis lingavo, plojo. Suaugusieji žiūrovai ne mažiau domėjosi lietuviškomis

tradicijomis ir šokiais. LR generalinis konsulas Čikagoje nuoširdžiai dėkoja „Lietuvos Vyčiams“ ir grupės vadovėms už šiltą, gražų koncertą.

Lietuvių liaudies šokių kolektyvas „Lietuvos Vyčiai“ susikūrė 1964 m. Frank Zapolio iniciatyva, siekiant išsaugoti ir perduoti lietuviško šokio tradicijas jaunimui, kuris savo ruožtu pristatytų šį paveldą Čikagos visuomenei. Mokyklinio amžiaus „Lietuvos Vyčių“ šokėjai repetuoja Pasaulio lietuvių centre, vadovaujami Lidijos Ringienės ir Birutės Matukonienės.

Kiekvienais metais nuo 1964 m. „Lietuvos Vyčių“ šokių grupė dalyvauja Čikagos mokslo ir pramonės muziejaus šventiniame renginyje „Kalėdos aplink pasaulį“, taip pat daugelyje kitų kultūrinių renginių Čikagoje ir jos priemiesčiuose.

Pasinaudodami proga, kviečiame visus jau Naujaisiais 2009-aisiais metais, sausio 9 d. 5:30 val. p. p. į lietuvių grafikų Eglės Vertelkaitės ir Birutės Zokaitytės darbų parodos „Two Lithuanian Printmakers“ atidarymą Čikagos kultūros centre.

**LR Generalinio konsulato
Čikagoje informacija**

Jaunieji žiūrovai susidomėję stebėjo „Lietuvos Vyčių“ pasirodymą.

Agnės Vertelkaitės nuotr.